

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
UNIVERSITY OF WEST ATTICA

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Εικονογραφημένο βιβλίο: Μια έρευνα πάνω
στην αφηγηματική εικονογράφηση

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ

Κανελλοπούλου Αικατερίνη

A.M.: 19674064

ΕΠΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

Μπενάκη Άννα

07/24, Αθήνα

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ/ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η κάτωθι υπογεγραμμένη Αικατερίνη Κανελλοπούλου του Κλέαρχου, με αριθμό μητρώου 19674064 φοιτήτρια του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής της Σχολής Γραφιστικής και Οπτικής Επικοινωνίας του Τμήματος Γραφιστικής, δηλώνω υπεύθυνα ότι:

«Είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής/διπλωματικής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος. Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Η δηλούσα

Αικατερίνη Κανελλοπούλου

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
UNIVERSITY OF WEST ATTICA

Εξεταστική Επιτροπή

Μπενάκη Άννα

Αναπληρώτρια καθηγήτρια
Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Δρ. Σιάκας Σπυρίδων

Αναπληρωτής καθηγητής
Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Χρηστίδης Δημήτριος

Λέκτορας
Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	5
1. Παρουσίαση του έργου	
1.1 Η πλοκή	6
1.2 Ανάλυση του κειμένου	8
2. Ιστορικά στοιχεία και πηγές έμπνευσης	
2.1 Ιστορικά στοιχεία	10
2.2 Καλλιτέχνες και έργα	14
2.3 Πίνακες και φωτογραφίες	19
3. Εκπόνηση του έργου	
3.1 Αρχικά στάδια	25
3.2 Σχεδιασμός χαρακτήρων	27
3.3 Υλικά	39
3.4 Εικονογραφήσεις	41
3.5 Ψηφιακή επεξεργασία	54
3.6 Σχεδιασμός εντύπου	55
4. Βιβλιογραφία	59

Εισαγωγή

Το συγκεκριμένο κείμενο αποτελεί μια παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας με τίτλο: «Εικονογραφημένο βιβλίο: Μια μελέτη πάνω στην αφηγηματική εικονογράφηση». Η εργασία συνιστά μια έρευνα της εξελικτικής πορείας μιας εικονογράφησης από ιδέα, σε σκίτσο και τέλος σε χρώμα βάσει ενός αφηγήματος. Η έρευνα αυτή διεξάχθηκε μέσω της δημιουργίας ενός εικονογραφημένου βιβλίου, 52 σελίδων, με πρωτότυπη πλοκή της επινοήσής μου.

Το βιβλίο αφηγείται την ιστορία ενός μεσαιωνικού ιππότη, ο οποίος στην προσπάθειά του να απελευθερώσει την κατεκτημένη πόλη του, καταδιώκεται από έναν μυστηριώδη ξένο. Οι εικονογραφήσεις συνοδεύουν το κείμενο, αντανakλώντας τις πράξεις ή/και τα συναισθήματα των χαρακτήρων στις αντίστοιχες σελίδες.

1. Παρουσίαση του έργου

1.1 Η πλοκή

Η ιστορία ξεκινά με μια πόλη που καίγεται από τους κατακτητές της. Μέσα σε αυτήν, συναντάμε τον πρωταγωνιστή μας, έναν ιππότη που κρύβεται από τους εισβολείς στο μοναδικό άθικτο πανδοχείο. Μετά από πολύ σκέψη, ο Ιππότης καταλήγει σε ένα σχέδιο για να σώσει την Πόλη, που περιλαμβάνει να ζητήσει εκείνος βοήθεια από ένα συμμαχικό βασίλειο. Καθώς ετοιμάζεται να φύγει κρυφά με το άλογό του από την Πόλη, τον πλησιάζουν δύο εχθρικοί στρατιώτες προσπαθώντας να τον εμποδίσουν. Ο Ιππότης καταφέρνει να τους σκοτώσει αλλά ο ίδιος τραυματίζεται σοβαρά. Εκείνη τη στιγμή, εμφανίζεται ξαφνικά μπροστά του ένας ξένος, φορώντας με σκούρα ρούχα και μια σιδερένια μάσκα στο πρόσωπό του. Ο Ιππότης, τρομαγμένος από την καινούργια παρουσία, τρέχει γρήγορα στο άλογό του και ξεφεύγει, αφήνοντας πίσω το σπαθί του.

Το επόμενο πρωί ο πρωταγωνιστής μας ξυπνάει σε ένα δάσος. Πριν αναχωρήσει για το Βασίλειο, αποφασίζει να περπατήσει λίγο, γιατί το σώμα του είναι δύσκαμπτο από τα χθεσινά γεγονότα. Καθώς περπατάει, καταλήγει σε ένα ξέφωτο όπου βλέπει τους υπόλοιπους ιππότες της Πόλης νεκρούς. Ο Ιππότης μένει σε εκείνο το σημείο για λίγη ώρα για να θρηνήσει τους χαμένους αδερφούς του. Πίσω από τα δέντρα όμως ξεπροβάλλει ο μυστηριώδης ξένος πάνω σε ένα άλογο, που αρχίζει να καλπάζει καταπάνω του. Το κυνήγι τους τελειώνει μόλις ο λαβωμένος Ιππότης σκοντάφτει πάνω σε μια ρίζα και πέφτει στο χώμα. Ο ξένος, σταματώντας ακριβώς από πάνω του, προβάλλει το σπαθί που είχε αφήσει πίσω ο Ιππότης στην Πόλη και του το επιστρέφει. Μόλις το σπαθί ανταλλάξει χέρια, ο ξένος και το άλογό του απομακρύνονται και φεύγουν από το δάσος.

Συνεχίζοντας το ταξίδι του, ο Ιππότης φτάνει στις πύλες του Βασιλείου. Αφού παρουσιάζει το σύμβολο στο σπαθί του οι φρουροί τον αφήνουν να περάσει, αναγνωρίζοντάς τον ως ιππότη της Πόλης. Προχωρώντας προς το κάστρο, η περίεργη σιγή που επικρατεί στους δρόμους, τον γεμίζουν με ανησυχίες. Φτάνοντας στον προορισμό της αποστολής του

επιτέλους, η Βασίλισσα ακούει τις παρακλήσεις του, όμως με μεγάλη θλίψη αρνείται να τον βοηθήσει. Του εξηγεί ότι μια ασθένεια κυκλοφορεί στο Βασίλειό της και οι περισσότεροι στρατιώτες της έχουν ήδη πεθάνει. Ο Ιππότης, καταρρακωμένος από την αποτυχία του να σώσει την Πόλη, τριγυρνά άσκοπα στους δρόμους μέχρι το βράδυ. Τότε, περνάει δίπλα από ένα σπίτι από το οποίο προέρχονταν απαίσιοι ήχοι από ανθρώπους να υποφέρουν και αποφασίζει να μείνει εκεί για τη νύχτα. Μόλις ανοίγει την πόρτα, αντικρίζει τη φιγούρα του ξένου, που τον προτρέπει να τον ακολουθήσει. Έντρομος ο Ιππότης ανεβαίνει στο άλογο του και φεύγει από το Βασίλειο.

Ανατρέχοντας τις συναντήσεις του με τον ξένο στο μυαλό του, ο Ιππότης ξαφνικά σταματάει να καλπάζει και κατεβαίνει από το άτι του. Με μία του εντολή, το άλογο τρέχει μακριά του και ο πρωταγωνιστής μας στέκεται πια μόνος του στον δρόμο να κοιτάζει τη χαρραυγή. Εκείνη τη στιγμή ο Ιππότης καλεί τον ξένο να εμφανιστεί. Μια μορφή τον πλησιάζει, φορώντας τη σιδερένια μάσκα του διώκτη του. Βγάζοντάς τη αποκαλύπτει το σκελετωμένο κεφάλι της και αρχίζει να μιλάει με τον Ιππότη, ο οποίος του ανακοινώνει ότι ξέρει τι είδους πλάσμα είναι. Ο σκελετός του εξηγεί πως, αν και κανονικά έπρεπε να πάρει μαζί του τον Ιππότη μετά τη μάχη στην Πόλη, τον άφησε να προσπαθήσει να εκτελέσει το σχέδιό του για να ηρεμήσει η ψυχή του. Ακούγοντας αυτά τα λόγια διαβεβαίωσης, οι ενοχές και η θλίψη στην καρδιά του Ιππότη χάνονται και αποφασίζει να ακολουθήσει τον ξένο πρόθυμα.

1.2 Ανάλυση του κειμένου

Σε πρώτη ματιά η ιστορία μπορεί να φαίνεται αρκετά πεσιμιστική, λόγω της τραγικότητας της κατάστασης του πρωταγωνιστή. Το βιβλίο σίγουρα δεν έχει καλό τέλος – ο Ιππότης θυσίασε ουσιαστικά τη ζωή του για να σώσει την πόλη του αλλά τελικά δεν τα κατάφερε. Στην πραγματικότητα όμως, το μήνυμα αυτού του αφηγήματος είναι ότι η προσπάθειά του, ακόμα και αν αυτή κατέληξε σε αποτυχία, είχε μεγάλη αξία. Οι τελευταίες λέξεις του Θανάτου προς τον Ιππότη εξηγούν ότι ο αγώνας κάθε ανθρώπου, ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα, είναι ο σκοπός της ζωής. Καθ' όλη τη διάρκεια του ταξιδιού του, ο Ιππότης κουβαλούσε πάνω του το βάρος όλων αυτών που είχαν πεθάνει αλλά και αυτών που ζούσαν αιχμάλωτοι στην Πόλη. Για εκείνον ήταν ένα αβάσταχτο καθήκον που θα έπρεπε να εκπληρώσει πάση θυσία. Ο Θάνατος αναγνωρίζοντας τα συναισθήματά του, τον άφησε να προσπαθήσει να εκτελέσει το σχέδιό του, γιατί έτσι θα μπορούσε να φύγει από τον κόσμο των ζωντανών γνωρίζοντας ότι έκανε ό,τι μπορούσε.

2. Ιστορικά στοιχεία και πηγές έμπνευσης

Κάθε δημιουργικό έργο απαιτεί έρευνα σε ένα βαθμό. Λόγω του περιεχόμενου, επικεντρώθηκα στην ιστορική περίοδο του Μεσαίωνα και πιο συγκεκριμένα τον 14ο αιώνα. Πέρα από την έρευνά μου στην ιστορία, έψαξα για έμπνευση και σε έργα παρόμοια με αυτό που ετοιμαζόμουν να φτιάξω καθώς και στους καλλιτέχνες από τους οποίους ήθελα να μάθω.

2.1 Ιστορικά στοιχεία

Σε γενικές γραμμές, τα στοιχεία του κόσμου της ιστορίας μπορούν να χαρακτηριστούν ως μεσαιωνικά. Σε αντίθεση ωστόσο, με την ιδέα που τείνει να επικρατεί σήμερα, η ιστορική περίοδος που ονομάζεται Μεσαίωνας περιλαμβάνει πολλές διαφορετικές αισθητικές. Για λόγους εσωτερικής συνοχής, αποφάσισα να περιορίσω την έρευνά μου στον 14ο αιώνα της Δυτικής Ευρώπης. Τα στοιχεία που με ενδιέφεραν περισσότερο να ερευνήσω ήταν οι ενδυμασίες, η αρχιτεκτονική και η τέχνη των χειρόγραφων κωδίκων (illuminated manuscripts / codices).

1. Σελίδα από το βιβλίο
“The chronicle of Western
fashion : from ancient times
to the present day”, John
Peacock (1991)

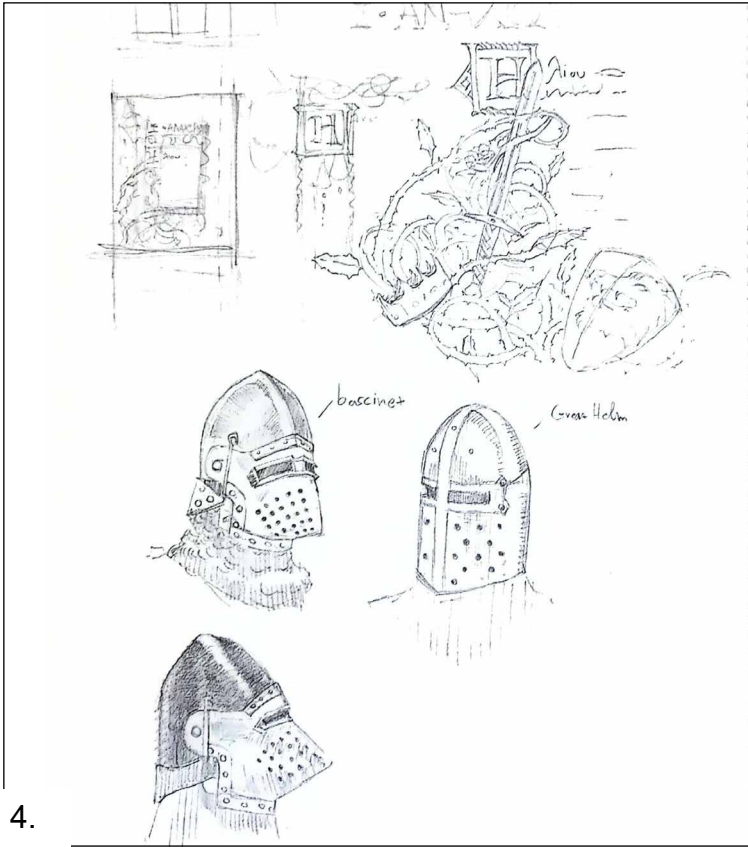
Αν και πολλές πτυχές του κόσμου του βιβλίου βασίστηκαν στο υλικό αυτής της έρευνας, υπάρχουν ορισμένα πράγματα που αποκλίνουν από την ιστορική πραγματικότητα της εποχής. Παρόλα αυτά τέτοιες αποκλίσεις, συμβάλλουν στη βελτίωση του βιβλίου και την ενίσχυση του μηνύματός του. Με άλλα λόγια, ενώ το αφήγημά μου βασίζεται σε ιστορικά δεδομένα, υπάρχουν στοιχεία, τα οποία δεν έχουν την ίδια υπόσταση αλλά είναι «δικαιολογημένα» στο πλαίσιο του έργου. Στόχος μου ήταν να βρω μια ισορροπία ανάμεσα στην πραγματικότητα και την φαντασία, για να δημιουργήσω έναν πιστευτό αλλά και συναρπαστικό κόσμο.

2. Δισέλιδο από το προσευχητάρι της Jeanne d'Enveux

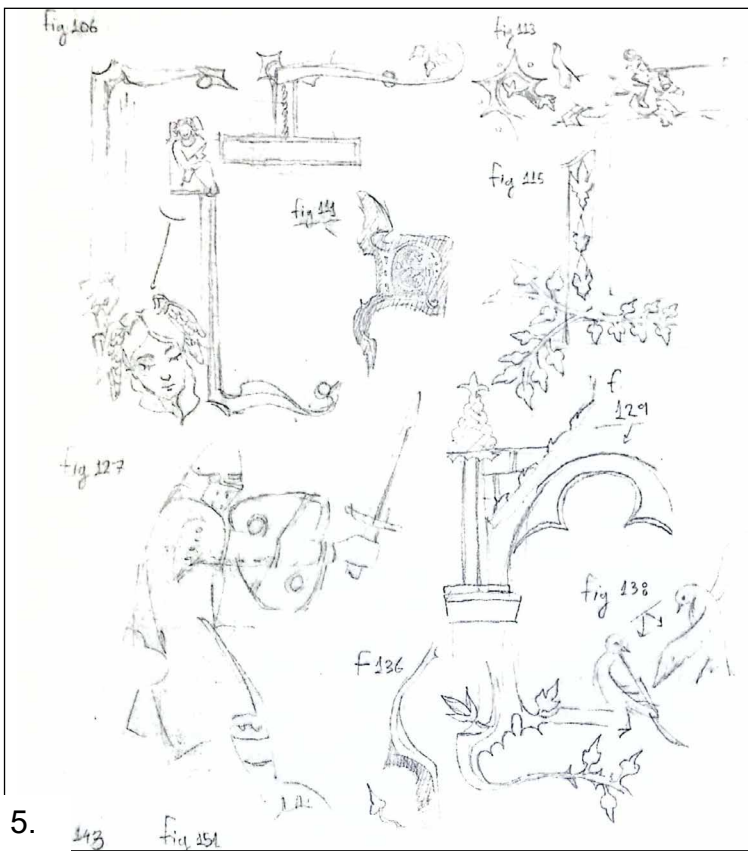

3. Κάστρο Gravensteen Ghent, Belgium

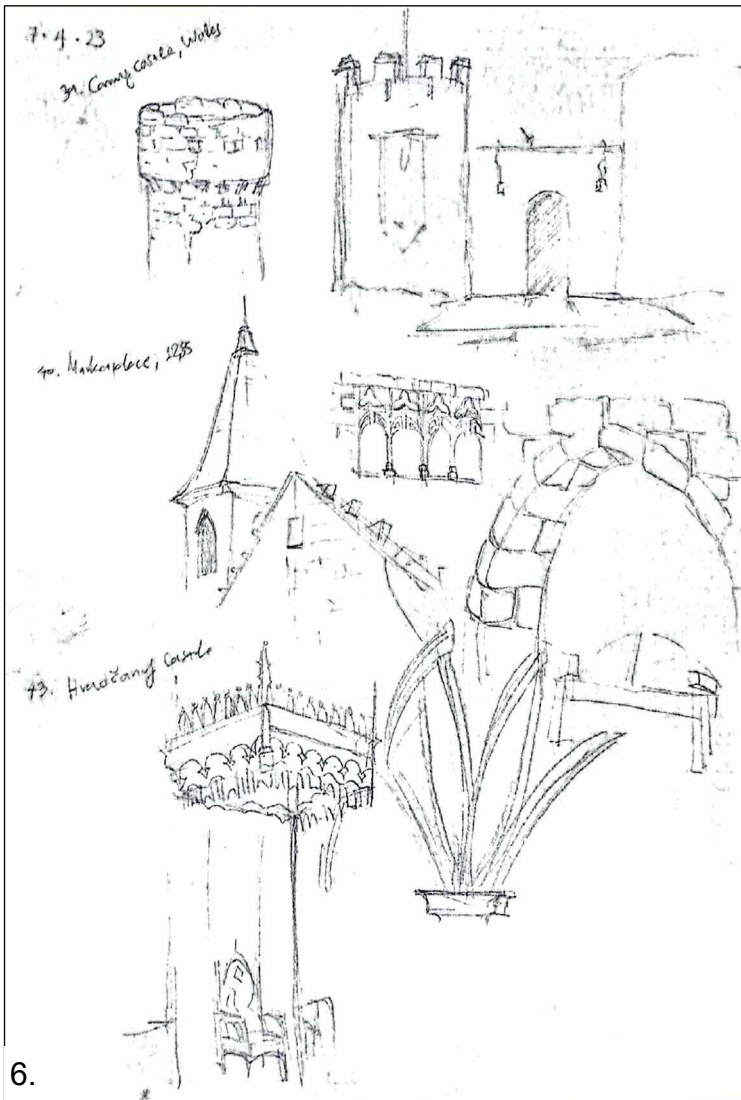
4. Σχέδια μελέτης πανοπλίας

4.

5. Σχέδια μελέτης εικονογραφήσεων από χειρόγραφα

5.

6. Σχέδια μελέτης
αρχιτεκτονικής

2.2 Καλλιτέχνες και έργα

Αυτή η εργασία είναι ένα μεγάλο έργο, το οποίο απαιτεί προσεκτική και λεπτομερή προετοιμασία για να περατωθεί. Καθώς δεν είχα κάποια σημαντική εμπειρία δημιουργώντας εξ' ολοκλήρου ένα εικονογραφημένο βιβλίο, έστρεψα τη προσοχή μου σε εικονογράφους και έργα στα οποία θα μπορούσα να βασιστώ.

α) Sergio Toppi (1932-2012)

Ο Σέρτζιο Τόπι ήταν ένας Ιταλός εικονογράφος και δημιουργός κόμικς, με ένα εξαιρετικά χαρακτηριστικό προσωπικό στυλ. Η τεχνική σκιαγράφησης του με το μελάνι είναι από μόνη της αξιοθαύμαστη, αλλά αυτό που μου κέντρισε περισσότερο το ενδιαφέρον για εκείνον είναι οι συνθέσεις του. Ο Τόπι ξεφεύγοντας από τη στερεοτυπική διάταξη των σελίδων των κόμικς, δημιουργεί εικόνες που αψηφούν τον φυσικό χώρο και μεταφέρουν τον αναγνώστη σε έναν ονειρικό κόσμο. Μέσω της αλληλουχίας φόρμας και αντι-φόρμας, τα περιγράμματα των αντικειμένων θολώνουν και δίνουν την αίσθηση μιας εννοιολογικής σύνδεσης μεταξύ τους. Αυτές οι σουρεαλιστικές συνθέσεις είναι πολύ χρήσιμες για την απεικόνιση έντονων συναισθημάτων.

7-8. Σελίδες από τη συλλογή
κόμικς "Sharaz-De", Sergio
Toppi (200)

β) Alan Lee (1947 -)

Ο Άλαν Λι είναι ένας καλλιτέχνης από την Αγγλία, με το πιο γνωστό του έργο να είναι η εικονογράφηση της τριλογίας βιβλίων «Ο Άρχοντας των Δαχτυλιδιών». Το κύριο μέσο με το οποίο δουλεύει είναι η ακουαρέλα. Κοιτάζοντας τα έργα του για την τριλογία, μπορεί οποισδήποτε να παραδεχτεί ότι ο κόσμος της Μέσης Γης πραγματικά ζωντανεύει. Ένα πράγμα που προσπάθησα να εντάξω στις δικές μου εικονογραφήσεις, ήταν η αίσθηση της ατμόσφαιρας που επικρατούσε στις συνθέσεις του. Είτε με τον καπνό, είτε με τα σύννεφα, η παρουσία αυτών των στοιχείων προσέθετε μια κίνηση στην εικόνα και την έκανε πιο πιστευτή.

9. Εικονογράφηση του Alan Lee για το βιβλίο “Ο Άρχοντας των Δαχτυλιδιών”

9.

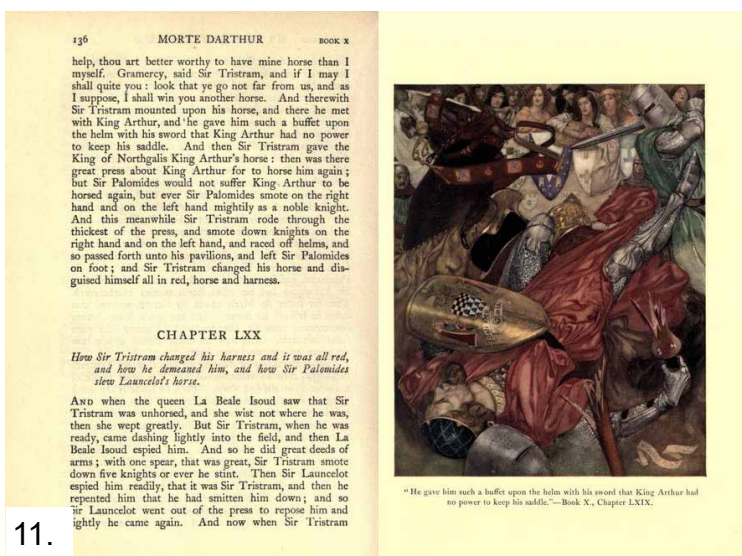
γ) William Russell Flint (1880 – 1969)

Ο Γουίλιαμ Ράσελ Φλίντ ήταν ένας αναγνωρισμένος Σκοτσέζος ζωγράφος του περασμένου αιώνα. Το έργο του στο οποίο επικεντρώθηκα περισσότερο, ήταν η εικονογραφημένη έκδοση του «Le morte Darthur; the book of King Arthur and of his noble knights of the Round table» (1921). Επέλεξα το βιβλίο αυτό, επειδή η θεματολογία του, που περιλαμβάνει τη ζωή και τα κατορθώματα του Βασιλιά Αρθούρου, είναι αρκετά κοντινή στη δικιά μου ιστορία.

10.

10. Εικονογράφηση του William Russell Flint για το βιβλίο “Le morte Darthur ; the history of King Arthur and of his noble knights of the round table” Sir Thomas Mallory (1921)

11.

11. Δισέλιδο από το βιβλίο “Le morte Darthur ; the history of King Arthur and of his noble knights of the round table” Sir Thomas Mallory (1921)

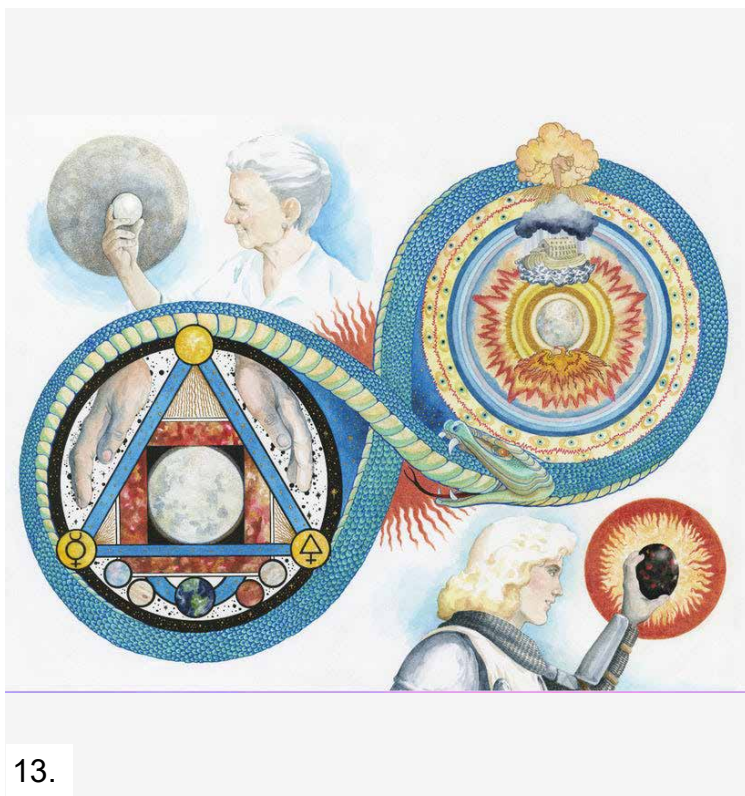
δ) «Chivalry» (Colleen Doran)

Το «Chivalry» (2022) είναι ένα graphic novel, βασισμένο σε μια ιστορία του συγγραφέα Νιλ Γκέιμαν, που δημιουργήθηκε από την εικονογράφο Κολίν Ντοράν (1963 -). Η πλοκή ακολουθεί μια ηλικιωμένη κυρία, η οποία αγοράζει το Άγιο Δισκοπότηρο σε ένα μαγαζί με αντίκες, με αποτέλεσμα να τραβήξει την προσοχή ενός ιππότη της Στρογγυλής Τραπέζης, του Γκάλαχαντ. Το πιο εντυπωσιακό χαρακτηριστικό αυτού του έργου είναι η ιδιαίτερη παρουσίασή του. Ορισμένες σελίδες του είναι σχεδιασμένες ακριβώς όπως τα χειρόγραφα της εποχής του Μεσαίωνα, με πολλά διακοσμητικά στοιχεία, μοτίβα και γοτθική καλλιγραφία.

12.

12-13. Λεπτομέρειες από το κόμικ «Chivalry», Neil Gaiman (2022)

13.

2.3 Πίνακες και φωτογραφίες

Κατά τη δημιουργία αυτού του βιβλίου, έβγαλα πολλές φωτογραφίες ως σημείο αναφοράς για τις διάφορες πόζες των χαρακτήρων. Μερικές φορές όμως ορισμένα πράγματα ήταν αδύνατον να φωτογραφηθούν από εμένα προσωπικά. Σε εκείνες τις περιπτώσεις στράφηκα προς τις γνώσεις μου σχετικά με την ιστορία της τέχνης και προς το ίντερνετ για φωτογραφίες που θα με εξυπηρετούσαν.

14-15. Λεπτομέρειες από τον πίνακα "**Les Sabines**", *Jacque-Louis David* (1799)

16-17. Λεπτομέρειες από την πρώτη εικονογράφιση του βιβλίου

Οι πόζες των χαρακτήρων εμπνεύστηκαν από τις παραπάνω εικόνες

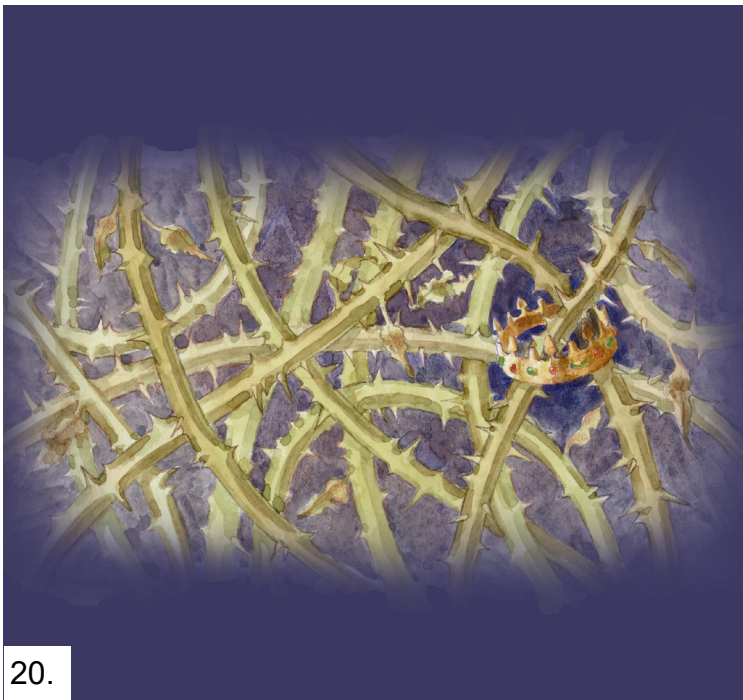
18.

18. Λεπτομέρεια από τον πίνακα **"The Legend of the Briar Rose"**, *Sir Edward Burne-Jones* (1892)

19.

19. Λεπτομέρεια από εικονογράφηση του βιβλίου
Οι πόζες εμπνεύστηκαν από την παραπάνω εικόνα

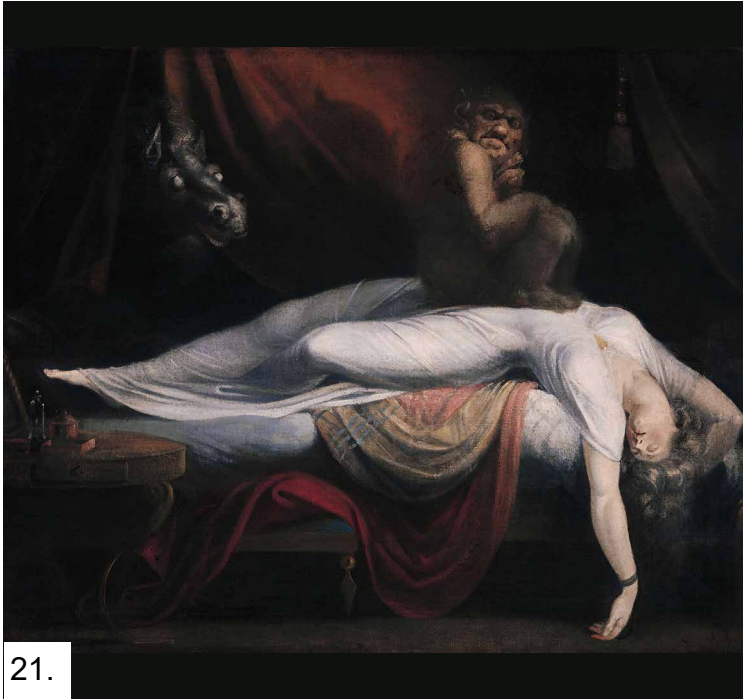

20.

20. Μικρογραφία με στέμμα και αγκάθια

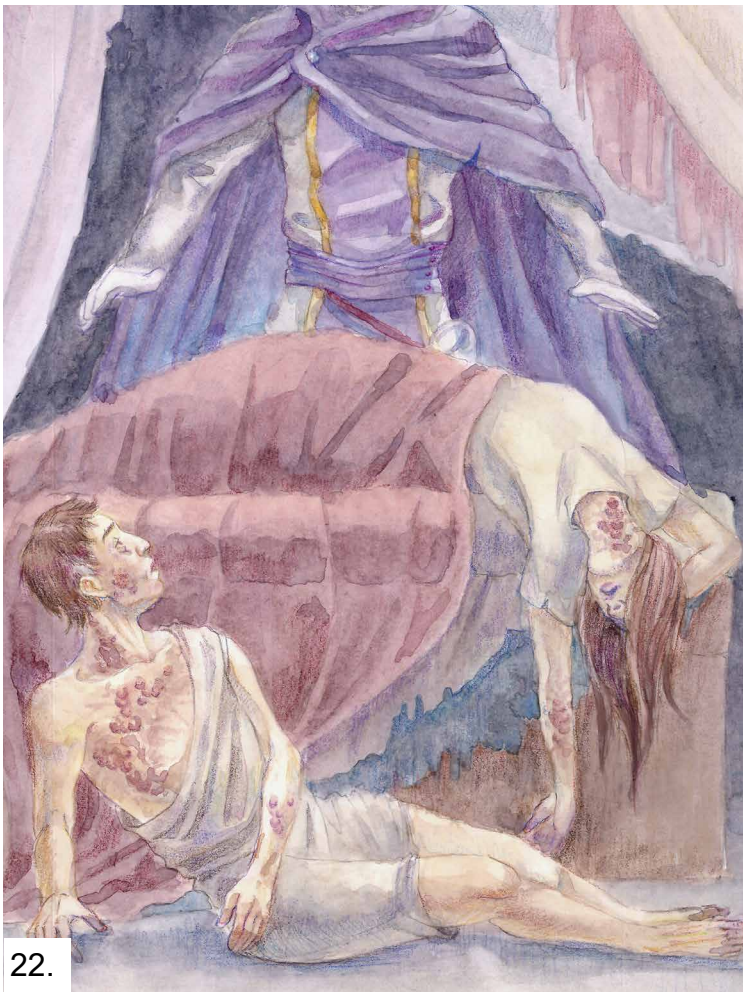
Το μοτίβο των αγκαθιών εμπνεύστηκε από την παραπάνω εικόνα

21. "The Nightmare", Henry Fuseli (1781)

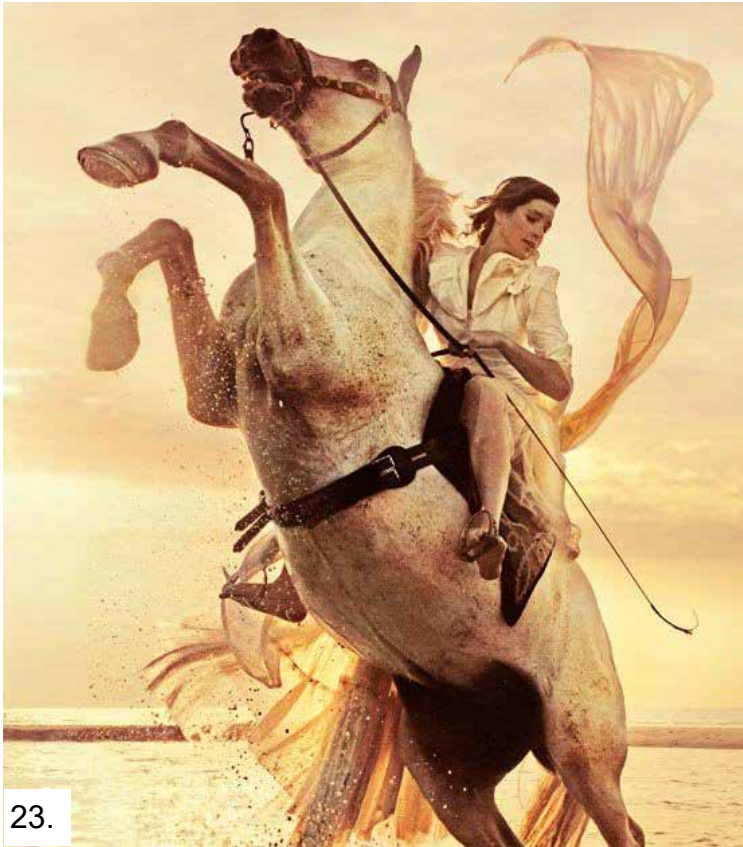
21.

22. Λεπτομέρεια από εικονογράφηση του βιβλίου

Η πόζα της γυναίκας εμπνεύστηκε από τον παραπάνω πίνακα

22.

23.

23. Φωτογραφία της *Selina De Maeyer* (2010)

24.

24. Εικονογράφηση από το βιβλίο

Το άλογο βασίστηκε στην παραπάνω εικόνα

25. Φωτογραφία του *Akinori Ito* (2013)

26. Ασπρόμαυρη
εικονογράφηση

Οι πόζες βασίστηκαν στην
παραπάνω εικόνα

3. Εκπόνηση του έργου

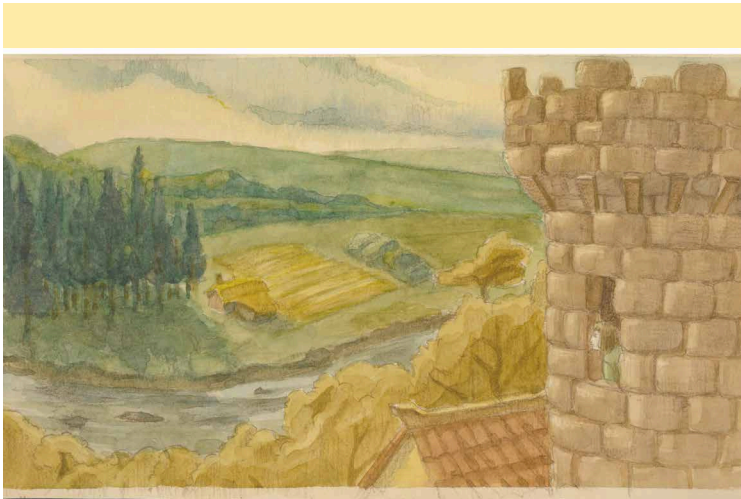
Ένα εικονογραφημένο βιβλίο απαρτίζεται από πολλά διαφορετικά κομμάτια, που πρέπει να συνδυάζονται με έναν αρμονικό τρόπο μεταξύ τους. Έτσι, είναι απαραίτητο να υπάρχει ένα σχέδιο ως προς τη μέθοδο εκπόνησης του.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, αφότου είχα μια γενική ιδέα για την ιστορία, έσπευσα να κάνω μια έρευνα για να ανακαλύψω την αισθητική που θα ταίριαζε καλύτερα στο έργο. Έπειτα, καθώς η πλοκή σχηματιζόταν στο μυαλό μου πιο καθαρά, άρχισα να δουλεύω πάνω στους χαρακτήρες και την εμφάνισή τους. Στη συνέχεια, αφού ολοκληρώθηκε το κείμενο του βιβλίου, ξεκίνησα να σχεδιάζω κάθε μια από τις κύριες εικονογραφήσεις. Μόλις αυτές σκαναρίστηκαν και επεξεργάστηκαν ηλεκτρονικά στο πρόγραμμα Photoshop, τις τοποθέτησα σε ένα ψηφιακό προσχέδιο δίπλα στο κείμενο που είχα γράψει. Κοιτάζοντας αυτό το αρχείο με την υπεύθυνη καθηγήτριά μου, συμφωνήσαμε να βάλω σε ορισμένα σημεία κάποιες δευτερεύουσες εικονογραφήσεις. Προσθέτοντας αυτές και κάποια επιπλέον στοιχεία, το βιβλίο ήταν έτοιμο για εκτύπωση. Στα επόμενα υποκεφάλαια θα αναλύσουμε περαιτέρω την παραπάνω μεθοδολογία.

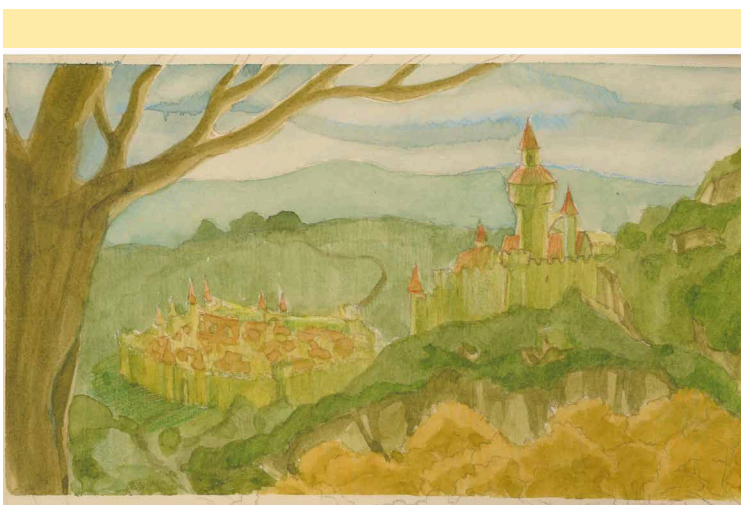

3.1 Αρχικά στάδια

Όπως αναφέραμε παραπάνω, πριν αρχίσει η σχεδίαση στο χαρτί, υπήρξε ένα στάδιο γενικής εξερεύνησης ως προς το ύφος, την ατμόσφαιρα και την αισθητική του βιβλίου. Ερευνώντας διάφορα βιβλία σχετικά με την περίοδο του μεσαίωνα, τη γοτθική τέχνη και τους χειρόγραφους κώδικες, ενώ παράλληλα συμβουλευόμουν έργα από τους αγαπημένους μου καλλιτέχνες, κατάφερα να κατασκευάσω μια ιδέα του τελικού αποτελέσματος στον νου μου. Έχοντας αυτή ως οδηγό μου, προχώρησα στην ολοκλήρωση της ιστορίας και τον σχεδιασμό του κόσμου του βιβλίου.

27.

28.

27 - 28. Σχέδιο μελέτης τοπίου με ακουαρέλα

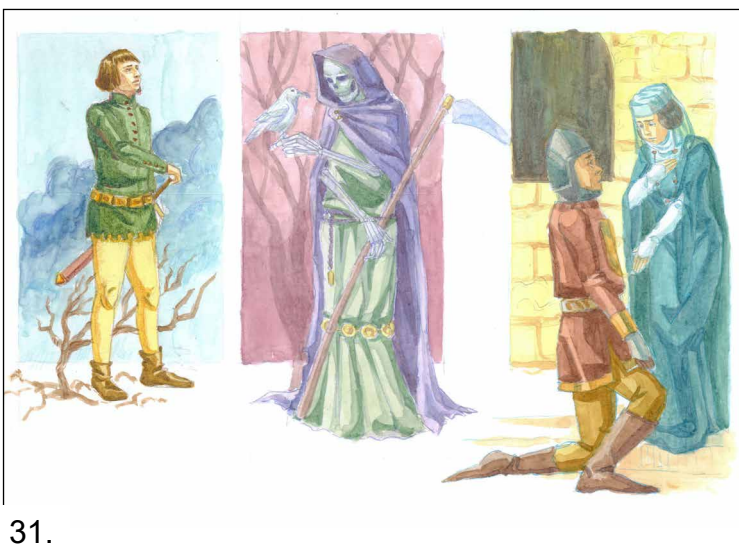

29.

29-30. Σχέδια μελέτης των πρωταγωνιστών μέσα στο περιβάλλον

30.

31.

31. Αρχικά σχέδια της εμφάνισης των πρωταγωνιστών

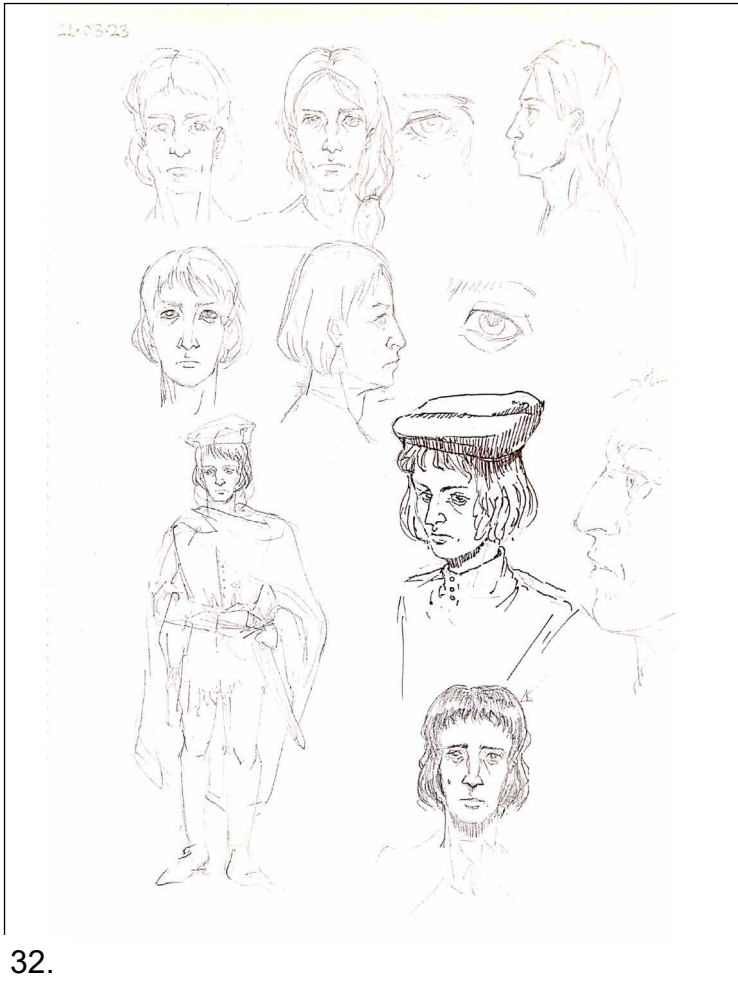
3.2 Σχεδιασμός χαρακτήρων

Βάσει των πληροφοριών που είχαν συλλεχθεί και τις ανάγκες του αφηγήματος, καθένας από τους χαρακτήρες άρχισαν να παίρνουν σχήμα. Αν και υπάρχουν μόνο 3 πρωταγωνιστές σε αυτήν την ιστορία (ο Ιππότης, η Βασίλισσα και ο ξένος / Θάνατος), εμφανίζονται διάφοροι «κομπάρσοι» καθ' όλη τη διάρκειά της. Όλοι τους όμως, σχεδιάστηκαν με προσοχή, ώστε να ξεχωρίζουν ο ένας από τον άλλον, ενώ ταυτόχρονα να προοδεύουν τον αναγνώστη ως προς τον ρόλο τους στην πλοκή.

α) Ο Ιππότης

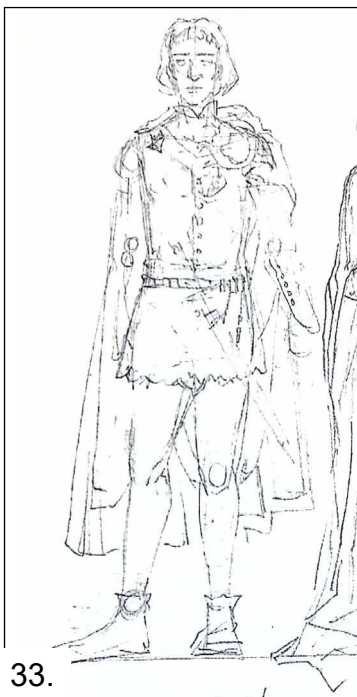
Φυσικά ο Ιππότης, ως ο κύριος χαρακτήρας της ιστορίας, ήταν ο πρώτος που σχεδιάστηκε. Επειδή η μοίρα του είναι σαφώς πολύ τραγική σχεδίασα το πρόσωπό του με τέτοιο τρόπο ώστε να φαίνεται μονίμως συνοφρυωμένος και προβληματισμένος. Γι' αυτό τα μάτια του, όπως και τα φρύδια, έχουν μια κατηφορική κατεύθυνση προς τις άκρες του κεφαλιού του. Η φορεσιά του είναι αρκετά λιτή αλλά πρακτική για το ταξίδι του. Αυτή η λιτότητα των ρούχων του καθιστά των Ιππότη εύκολα αναγνωρίσιμο από τον αναγνώστη. Πέρα από αυτά που φοράει, το πιο αξιοσημείωτο κομμάτι της σχεδίασης του Ιππότη είναι το σπαθί του, το οποίο είναι ένα απαραίτητο αντικείμενο για να προχωρήσει η ιστορία και προδίδει την ταυτότητα του Ιππότη.

Στις περισσότερες εικονογραφήσεις αυτού του βιβλίου, ο Ιππότης είναι το σημείο ενδιαφέροντος στην εικόνα. Το έντονο κόκκινο που επικρατεί στη φιγούρα του, τραβάει γρήγορα την προσοχή του αναγνώστη καθώς και τον ξεχωρίζει από τα υπόλοιπα στοιχεία της σύνθεσης.

32. Αρχικά σχέδια του προσώπου του Ιππότη

32.

33.

34.

33. Σχέδιο μελέτης για την ενδυμασία του Ιππότη

34. Γλυπτό ομοίωμα του William of Hatfield. Εικόνα από το βιβλίο **"A Visual History of Costume"**, Jane Ashelford (1983)

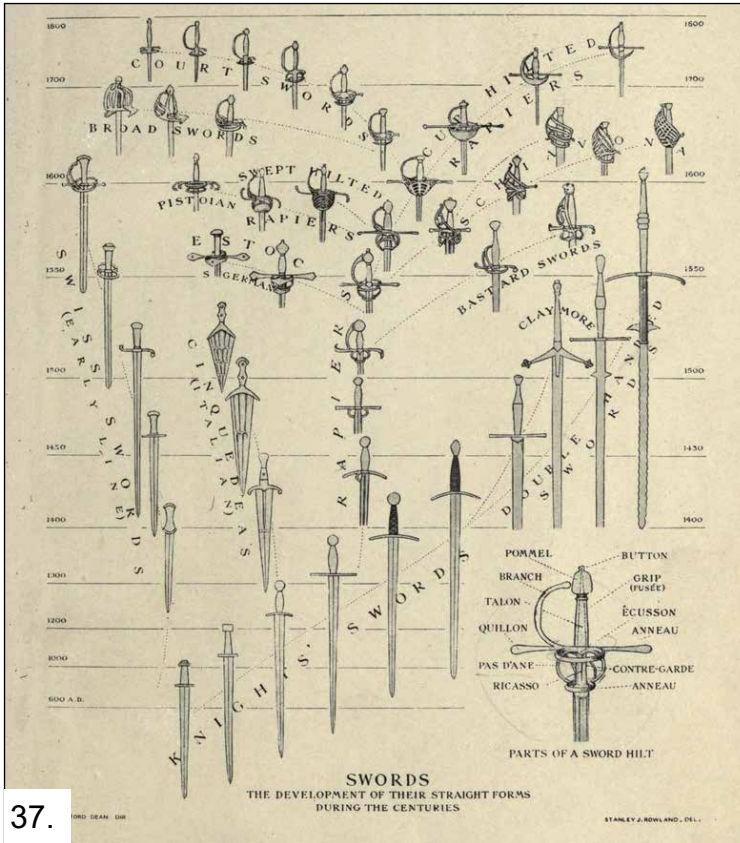
36.

35. Σχέδιο μελέτης για την ενδυμασία του Ιππότη

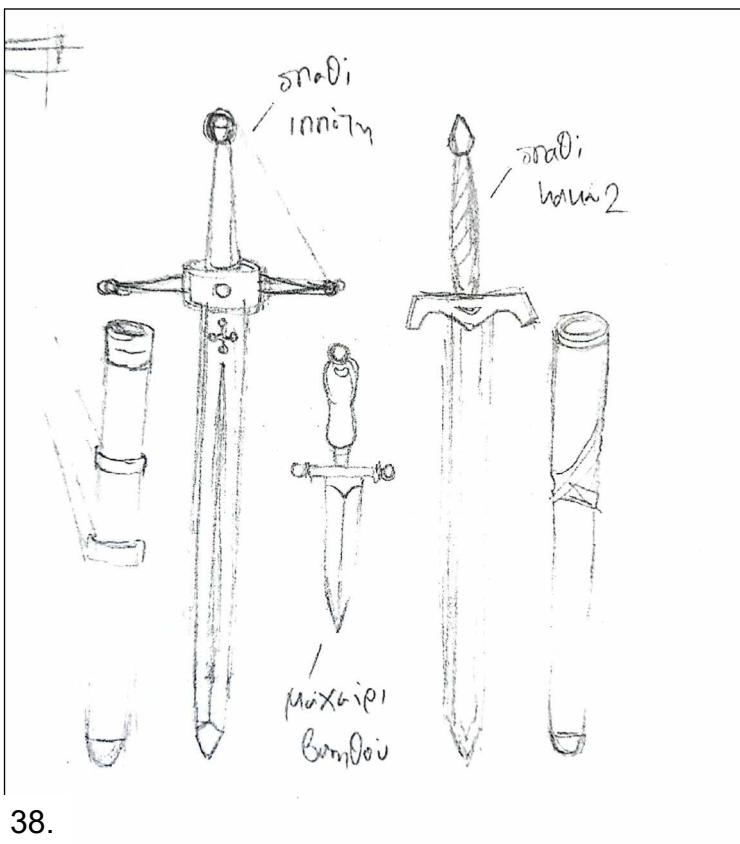
36.

36. Σχέδιο μελέτης του Ιππότη και του Θανάτου με ακουαρέλα

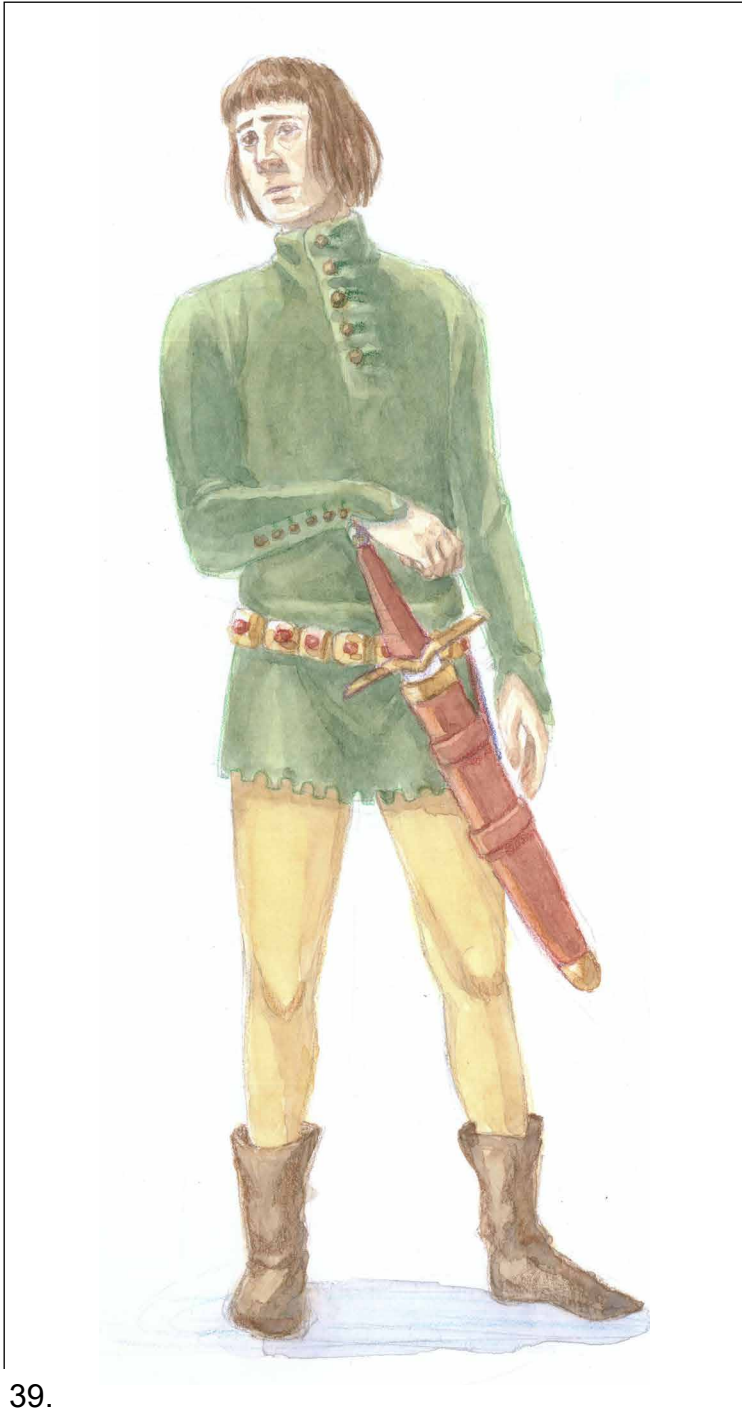
37.

37. Εικόνα από το βιβλίο "Educational charts. [Arms and armor]", Metropolitan Museum of Art

38.

38. Σχέδιο μελέτης σπαθιών των χαρακτήρων

39. Τελική εμφάνιση του Ιππότη

39.

β) Ο Θάνατος

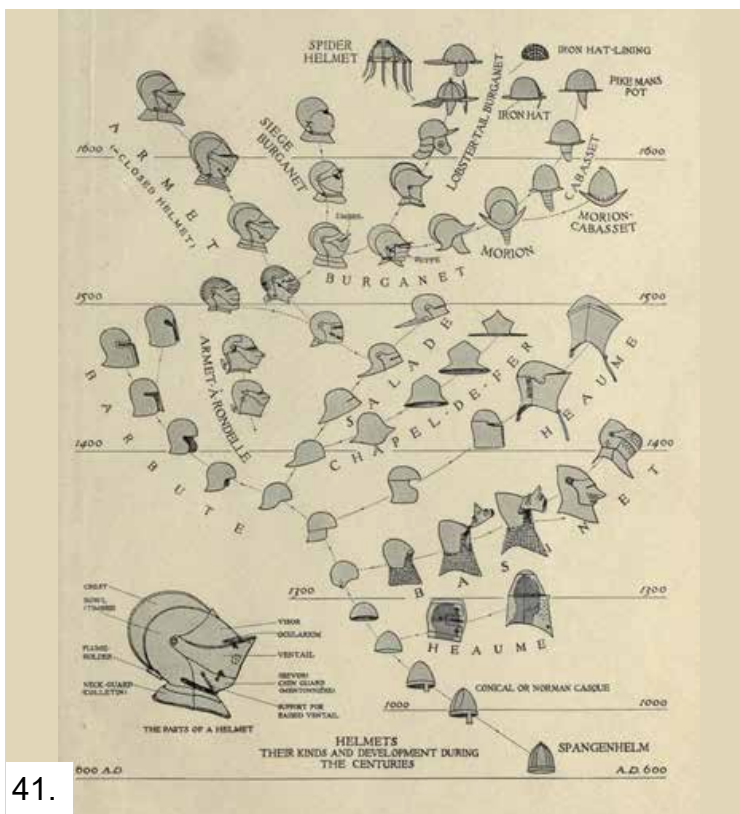
Ο χαρακτήρας του Θανάτου έχει δύο διαφορετικές αμφιέσεις. Η πρώτη, με την οποία εμφανίζεται περισσότερο, στην πραγματικότητα δεν είναι παρά ένα κοστούμι που φοράει για να κρύψει την ταυτότητά του. Όπως αναφέρεται και στο βιβλίο, ο Θάνατος είναι ντυμένος σαν στρατιώτης, ώστε η παρουσία του να είναι λιγότερο ύποπτη στα μάτια του Ιππότη. Γενικά, ο στόχος μου δημιουργώντας την εμφάνιση αυτού του χαρακτήρα ήταν να προκαλέσω την περιέργεια του αναγνώστη. Η ανέκφραστη σιδερένια μάσκα, η σκισμένη κάπα και η κλεψύδρα του χτίζουν μια μυστήρια ατμόσφαιρα γύρω του, που κεντρίζει το ενδιαφέρον και παροτρύνει περαιτέρω ανάλυση ως προς τα κίνητρό του. Η χρωματική παλέτα του Θανάτου είναι κατά κύριο λόγο ουδέτερη και ψυχρή, με πολλά μεταλλικά γκρι και σκούρα μωβ υφάσματα, εκδηλώνοντας έτσι τον θλιβερό και μακάβριο ρόλο του.

Η δεύτερη αμφίεση είναι η πραγματική μορφή του Θανάτου. Ένα γκριζωπό, πράσινο σάβανο αντικαθιστά την πανοπλία της προηγούμενης αμφίεσης και καλύπτει το αποσκελετωμένο σώμα του. Στη παράδοση της δυτικής τέχνης ο χαρακτήρας του Θανάτου απεικονίζεται συχνά ως ένας σκελετός, συνήθως κρατώντας ένα δρεπάνι. Χρησιμοποιώντας λοιπόν αυτήν τη στερεότυπη εικόνα στο βιβλίο, η αληθινή ταυτότητα του ξένου αποκαλύπτεται στον αναγνώστη, χωρίς κάποια επιπλέον εξήγηση στο κείμενο.

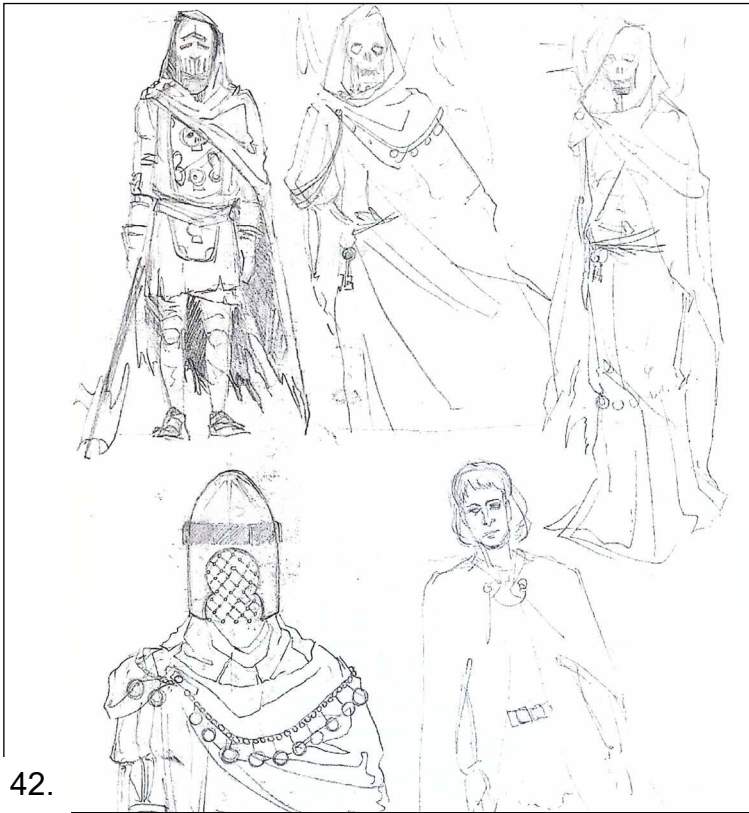
Ο σχεδιασμός του συγκεκριμένου χαρακτήρα φυσικά περιλαμβάνει κάποια συμβολικά στοιχεία. Η κλεψύδρα που κρέμεται από τη μέση του, αφενός είναι μια οπτική αντιπροσώπευση του περιορισμένου χρόνου που απομένει στον Ιππότη και αφετέρου είναι ένα σύμβολο της φευγαλέας φύσης της ίδιας της ζωής. Τα κουρελιασμένα ρούχα του Θανάτου μας παραπέμπουν σε έννοιες όπως τη φθορά, την αποσύνθεση και την παρακμή μπροστά στο ανελέητο πέρασμα των αιώνων. Το σάβανο που φοράει στο τέλος, μας θυμίζει ιδιαίτερα την ταφική ενδυμασία των αρχαίων μας πολιτισμών.

40. Αρχικά σχέδια της εμφάνισης του Θανάτου

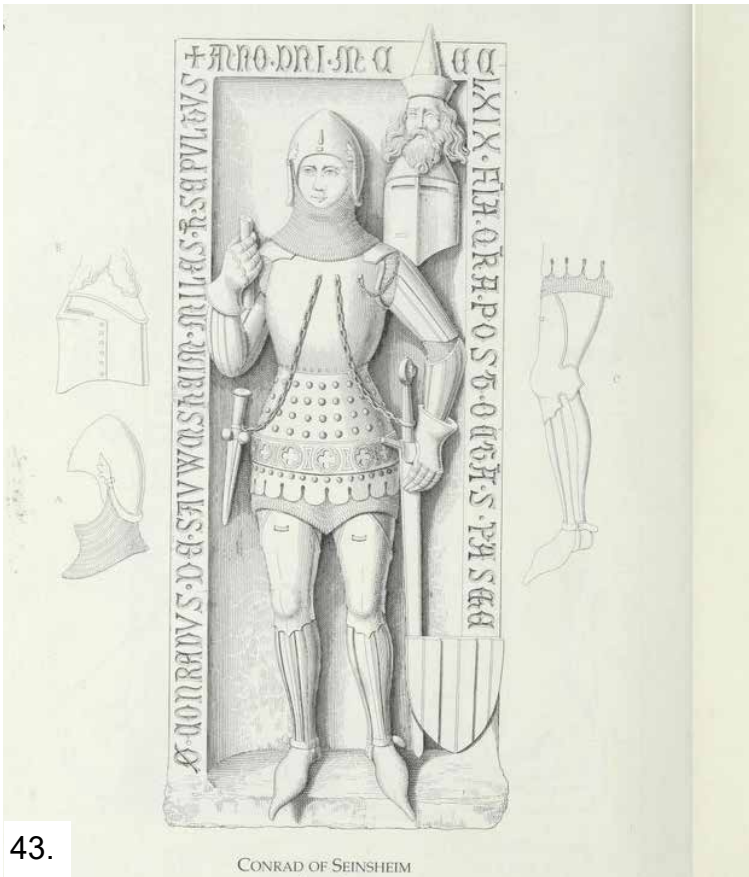

41. Εικόνα από το βιβλίο “Educational charts. [Arms and armor]”, Metropolitan Museum of Art

42. Αρχικά σχέδια της εμφάνισης του Θανάτου

42.

43. Εικόνα από το βιβλίο "Medieval arms and armor : a pictorial archive", J. H, Hefner-Alteneck (2013)

43.

CONRAD OF SEINSHHEIM

44. Τελική εμφάνιση του
Θανάτου

γ) Η Βασίλισσα

Η εμφάνιση της Βασίλισσας βασίστηκε σε ιστορικές ενδυμασίες, σε βαθμό μεγαλύτερο από τους υπόλοιπους χαρακτήρες. Το κεφάλι της είναι μερικώς καλυμμένο από πέπλα και στο σώμα της φοράει δυο φορέματα, με το εξωτερικό να είναι διακοσμημένο προς το στρίφωμα. Η κορώννα της δείχνει το αξίωμά της ως βασίλισσα, ενώ μαζί με το κολιέ της επισημαίνει τον πλούτο της. Σε αντίθεση με τα εντυπωσιακά ρούχα της, το πρόσωπό της είναι χλωμό, με σκούρους κύκλους κάτω από τα μάτια της και μια εξουθενωμένη έκφραση. Αυτή η αντίφαση, προϊδεάζει τον αναγνώστη ως προς την κατάσταση του βασιλείου της, το οποίο μαστίζεται από μια ασθένεια και τον κάνει να αναρωτιέται αν μέχρι και η ίδια έχει αρρωστήσει.

45. Αρχικά σχέδια εμφάνισης της Βασίλισσας

46-47. Γλυπτά κυρίων του 14ου αιώνα. Εικόνες από το βιβλίο **"A Visual History of Costume"**, Jane Ashelford (1983)

48. Σελίδα από το βιβλίο **"The chronicle of Western fashion : from ancient times to the present day"**, John Peacock (1991)

49. Τελική εμφάνιση της Βασίλισσας

49.

3.3 Υλικά

Το μέσο με το οποίο δημιουργείται μια εικονογράφηση πολλές φορές είναι εξίσου σημαντικό με το περιεχόμενό της, γι' αυτό, έπρεπε να λάβω υπόψιν αρκετούς παράγοντες μέχρι να καταλήξω στην τελική επιλογή μου. Τα υλικά τα οποία επέλεξα για αυτήν την εργασία ήταν η ακουαρέλα και τα χρωματιστά μολύβια με βάση το κερί. Οι κύριοι παράγοντες που με κατεύθυναν προς αυτά τα δύο ήταν η οικειότητά μου με τα υλικά, η ταχύτητα (σε αντίθεση με ένα μέσο όπως οι λαδομπογιές που στεγνώνουν αργά) και τέλος, το αποτέλεσμα που προσφέρουν. Με άλλα λόγια, τα συγκεκριμένα υλικά μου επέτρεψαν να δουλεύω σχετικά γρήγορα, καθώς είχα αρκετή εμπειρία μαζί τους αλλά και επειδή στεγνώνουν μέσα σε λίγα λεπτά. Επίσης, η χαρακτηριστική όψη τους ταίριαζε καλά με την αισθητική που ήθελα να προσδώσω στο έργο.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ούτε ο συνδυασμός της ακουαρέλας με τα χρωματιστά μολύβια ήταν τυχαίος. Χρησιμοποιούσα τα μολύβια κυρίως προς τα τελικά στάδια μιας εικονογράφησης για να τονίσω περιγράμματα, να διορθώσω κάποια λάθη που είχαν γίνει με την ακουαρέλα και να προσθέσω χρωματικό ενδιαφέρον σε ορισμένα σημεία. Βέβαια, υπήρχαν φορές που τα χρησιμοποιούσα και στα αρχικά στάδια για να αποδώσω τους τόνους, που με βοήθουσε να βλέπω καλύτερα το σχέδιό μου καθώς και να θυμάμαι την κατεύθυνση του φωτός και των σκιών. Επειδή τα μολύβια έχουν βάση το κερί είναι μερικώς υδρόφοβα με αποτέλεσμα να μην αντιδρούν όταν έρχονται σε επαφή με νερό. Αυτή η ιδιότητα μου επέτρεπε να προσθέτω επιπλέον στρώσεις ακουαρέλας πάνω από τα σημεία που τα είχα χρησιμοποιήσει χωρίς να αλλοιώνω τα χρώματα.

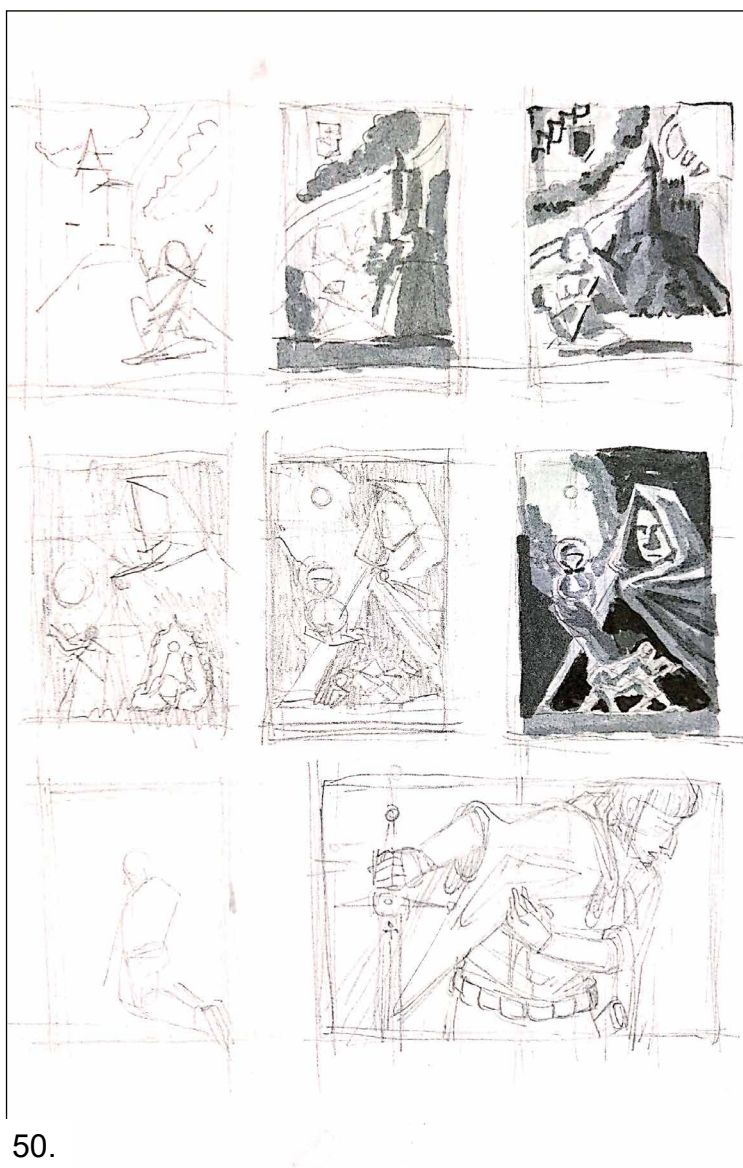
Η επιλογή του χαρτιού ήταν σχετικά εύκολη, λόγω των ιδιοτήτων της ακουαρέλας που απαιτούν μια παχιά και απορροφητική επιφάνεια. Τα χαρτιά που προορίζονται για τη χρήση ακουαρέλας μπορούν να χωριστούν σε δύο κατηγορίες ανάλογα με την υφή τους. Η πρώτη περιλαμβάνει αυτά με τραχιά υφή (χαρακτηρίζονται ως cold press ή rough grain),

ενώ η δεύτερη περιλαμβάνει εκείνα με εντελώς απαλή και λεία επιφάνεια (χαρακτηρίζονται ως hot press ή satin). Για το συγκεκριμένο έργο προτιμήθηκε ένα λευκό χαρτί των 300 g/m², μεγέθους A3, χωρίς κάποια υφή γιατί τα χρωματιστά μολύβια παράγουν ένα ανεπιθύμητο αποτέλεσμα σε τραχιές επιφάνειες.

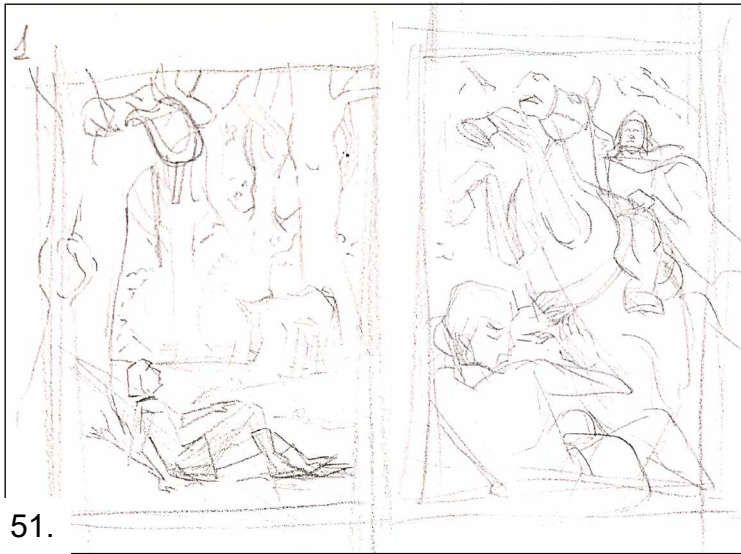

3.4 Εικονογραφήσεις

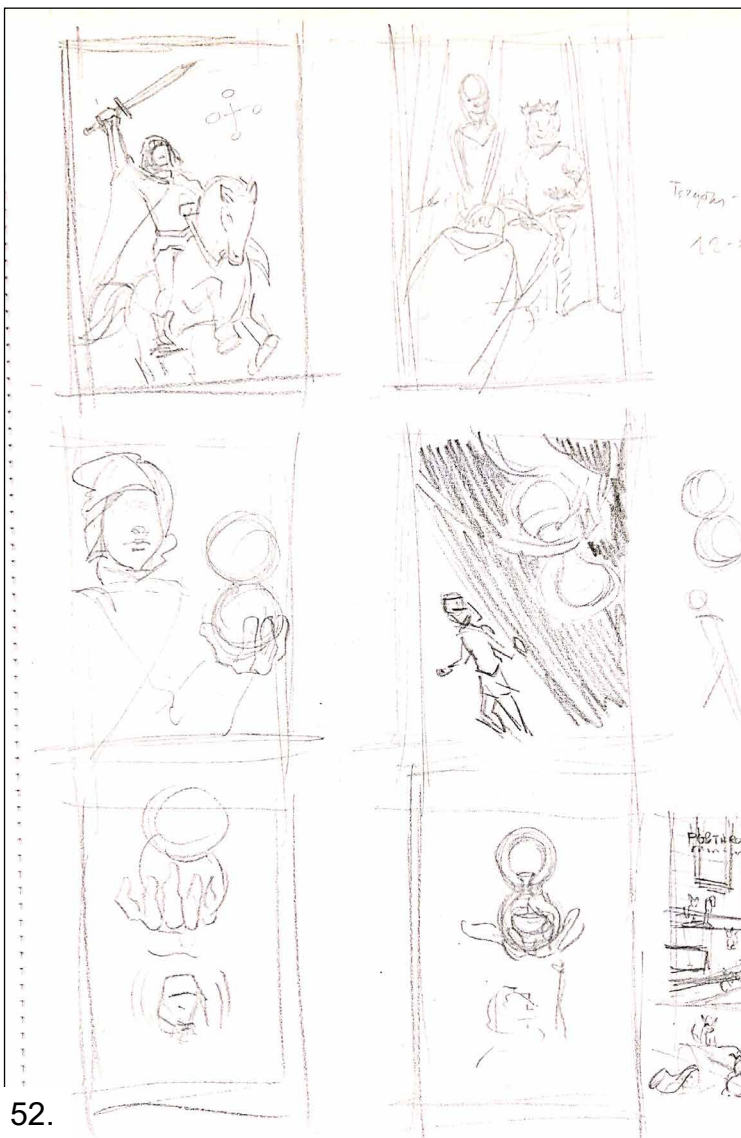
Το πρώτο βήμα στη διαδικασία σχεδίασης των εικονογραφήσεων του βιβλίου ήταν η επιλογή των σκηνών που θα απεικόνιζε η κάθε μια τους. Μόλις αυτό είχε αποφασιστεί, σχεδίαζα γρήγορα αρκετά μικρά σκίτσα (thumbnails) με μολύβι, για να βρω τη σύνθεση που ταιριάζει καλύτερα. Αφού κατέληγα σε κάποια συγκεκριμένη τοποθέτηση των στοιχείων της εικόνας, τραβούσα φωτογραφίες που μπορούσα να συμβουλευτώ κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού των χαρακτήρων, για να αποδώσω καλύτερα τις πόζες.

50. Σκίτσα μελέτης για τις συνθέσεις

51-52. Σκίτσα μελέτης για τις συνθέσεις

52.

53.

53. Φωτογραφία προς αναφορά του σχεδίου

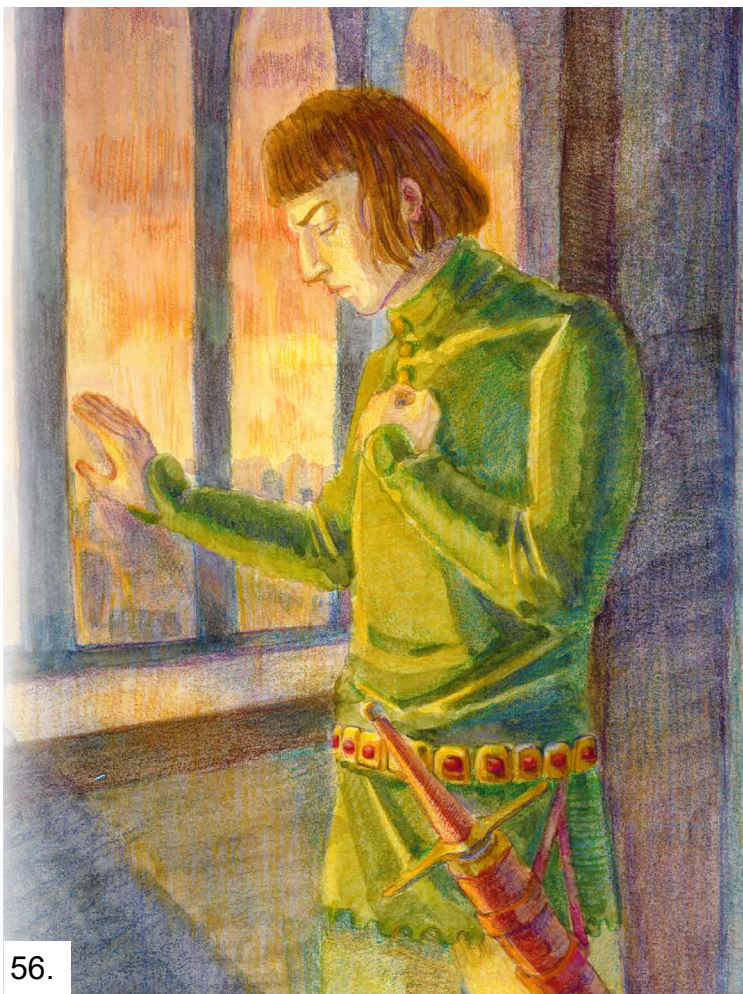
54.

54. Λεπρομέρεια από εικονογράφηση. Η πόζα του Θανάτου σχεδιάστηκε με βοήθεια της φωτογραφίας

55.

55. Φωτογραφία προς αναφορά του σχεδίου

56.

56. Λεπτομέρεια από εικονογράφηση. Η πόζα του Ιππότη σχεδιάστηκε με βοήθεια της φωτογραφίας

Κοιτάζοντας αυτές τις φωτογραφίες, ξανασχεδιάζα το σκίτσο σε μεγαλύτερο μέγεθος πάνω σε ένα ξεχωριστό χαρτί 80 g/m². Σε αυτό το φύλλο χαρτιού, χρησιμοποιώντας πάλι μολύβι, ουσιαστικά οριστικοποιούσα τη σύνθεση που είχα επιλέξει προηγουμένως, κάνοντας αλλαγές όπου ήταν απαραίτητο. Στη συνέχεια, μέσω μιας φωτεινής τράπεζας (light box / light table), μετέφερα το σχέδιο στο χαρτί ακουαρέλας όπου θα έβαζα τα χρώματα. Χάρη σε αυτό το «μεταβατικό» σκίτσο, είχα τη δυνατότητα να μεταφέρω τη σύνθεσή μου όσες φορές ήθελα, σε περίπτωση που προέκυπταν προβλήματα στην εικονογράφηση. Επίσης, μπορούσα να σβήσω και να ξανασχεδιάσω πάνω στο απλό χαρτί, χωρίς τον φόβο να χαλάσει το χαρτί ακουαρέλας.

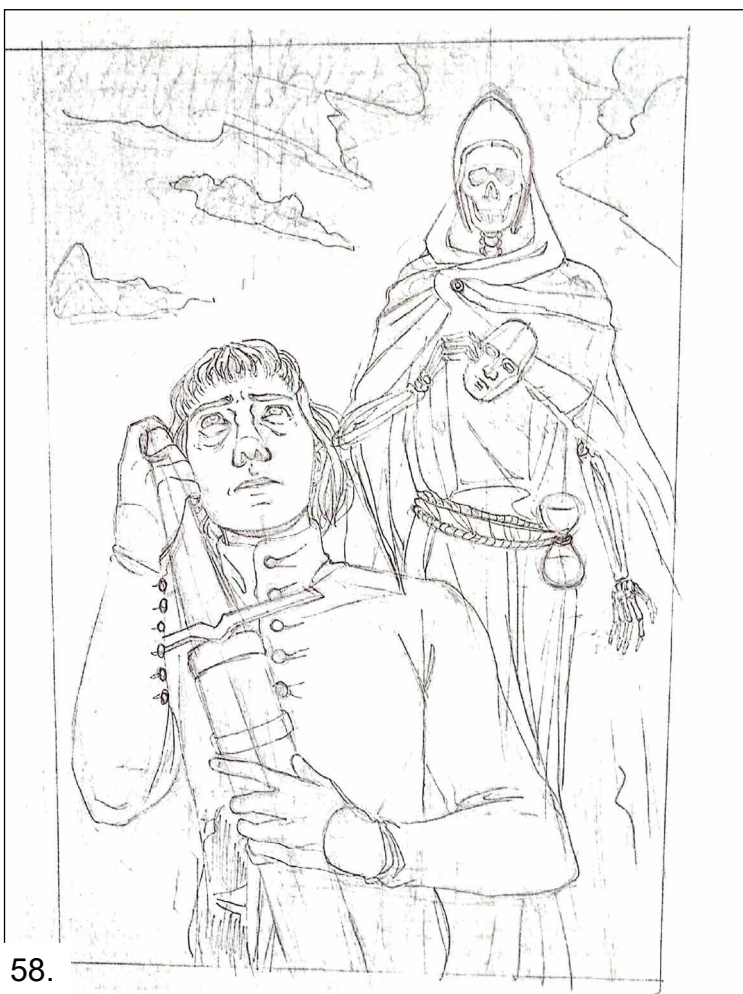
Με το τελικό σχέδιο πάνω στο χαρτί ακουαρέλας, ξεκινούσε η φάση του χρώματος. Τα βήματα και η σειρά εκτέλεσής τους κατά αυτήν τη διαδικασία άλλαζαν ανάλογα με τις απαιτήσεις της εικόνας. Σε γενικές γραμμές όμως, η μεθοδολογία μου περιλάμβανε την εφαρμογή της διαφανής ακουαρέλας σε στρώματα, δημιουργώντας έτσι τις φόρμες της σύνθεσης. Στις πρώτες επιστρώσεις του χρώματος περιεχόταν περισσότερο νερό, για να υπάρχει ενιαία επικάλυψη στο χαρτί. Καθώς οι στρώσεις πολλαπλασιάζονταν, αυτή η αναλογία νερού – χρώματος αντιστρεφόταν ώστε να δημιουργηθούν πιο σκούρες αποχρώσεις. Όπως αναφέραμε παραπάνω, ενδιάμεσα στις στρώσεις ακουαρέλας, χρησιμοποιούνταν χρωματιστά μολύβια για την ενίσχυση περιγραμμάτων και την εισαγωγή χρωματικής ποικιλότητας. Επίσης, χάρη στην καλή τους καλυπτικότητα, μπορούσαν να προσθέσουν φωτεινότητα στην εικόνα, ενώ οι ακουαρέλες μπορούσαν μόνο να αφαιρέσουν την φωτεινότητα του λευκού χαρτιού.

57.

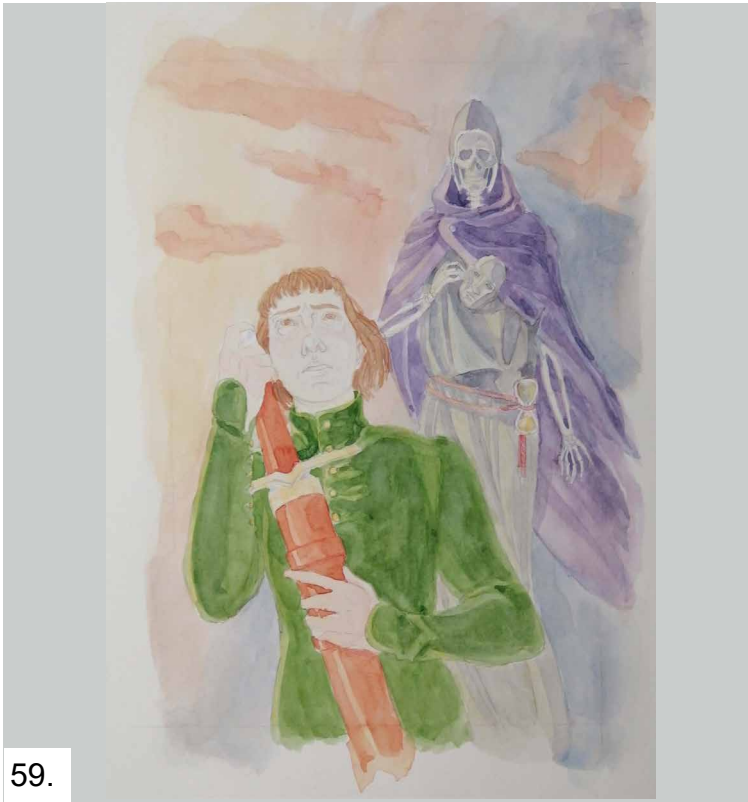
57. Σχέδιο μελέτης της σύνθεσης

58.

58. Τελικό σχέδιο εικονογράφησης

59-60. Αρχικά στάδια του χρώματος

61.

61. Τελική εικονογράφηση

62-66. (Επόμενες σελίδες)
Διαδικασία δημιουργίας
εικονογραφήσεων από σκίτσο
μέχρι τελικό χρώμα

65.

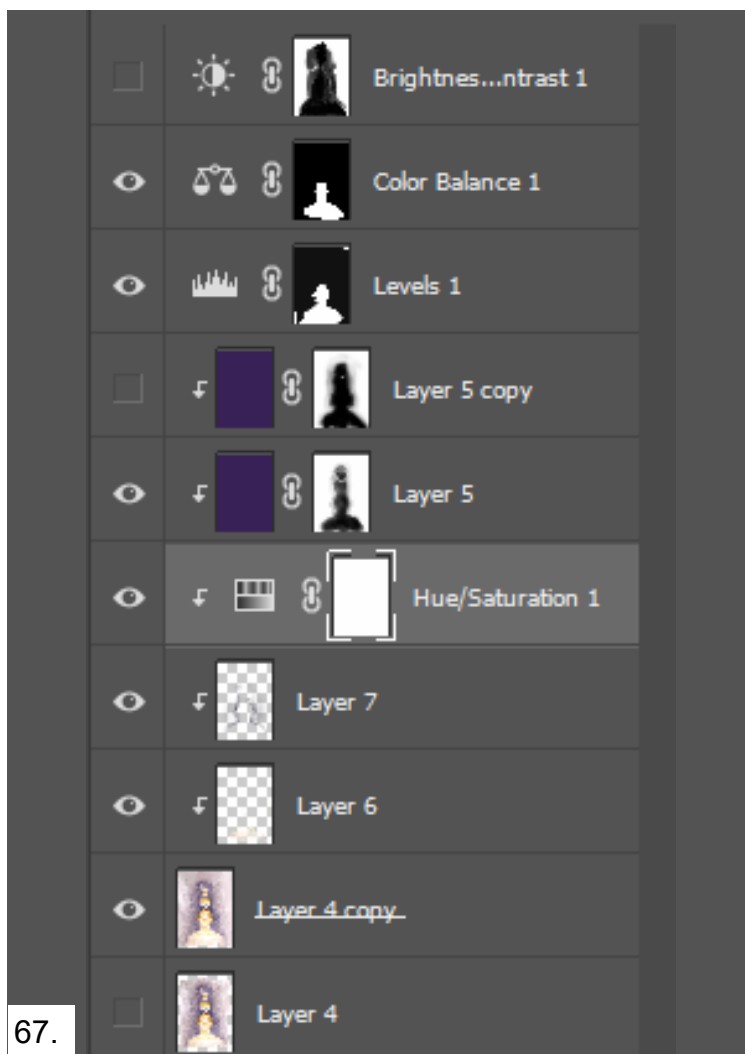

3.5 Ψηφιακή επεξεργασία

Το τελευταίο στάδιο στη δημιουργία των εικονογραφήσεων του βιβλίου περιλαμβάνει το σκανάρισμα και την επεξεργασία στον υπολογιστή. Όταν ένα σχέδιο ψηφιοποιείται μέσω του σκάνερ αρκετές φορές υπάρχει αλλοίωση στη φωτεινότητα και τα χρώματα. Άλλες φορές υπήρχαν και σχεδιαστικά λάθη τα οποία ήταν δύσκολα να διορθωθούν στο χαρτί. Έτσι για να φέρω τις εικόνες σε μια καλή κατάσταση, χρησιμοποίησα το πρόγραμμα Photoshop, προσθέτοντας μικρές πινελιές και επιδιορθωτικά φίλτρα όπου ήταν απαραίτητο. Ακολουθώντας αυτή τη μέθοδο οι εικονογραφήσεις ήταν έτοιμες για την ένταξή τους στο βιβλίο με το κείμενο.

67. Επιδιορθωτικά φίλτρα στο πρόγραμμα Photoshop

67.

3.6 Σχεδιασμός του εντύπου

Η σελιδοποίηση του βιβλίου έγινε ψηφιακά στο πρόγραμμα του InDesign.

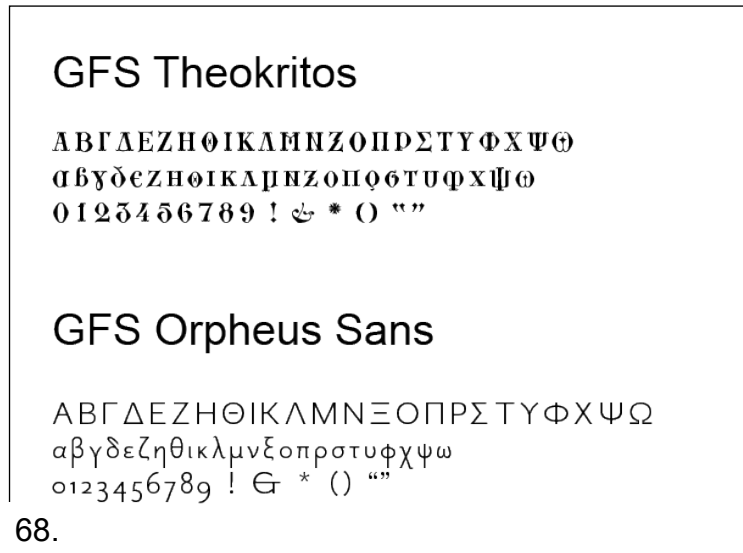
α) Η σελίδα

Μια από τις πιο σημαντικές αποφάσεις σχετικά με το έντυπο ήταν οι διαστάσεις του, επειδή επηρέαζε το πλαίσιο στο οποίο θα τοποθετούνταν οι εικόνες. Οι τελικές διαστάσεις της σελίδας είναι 17,6 X 25 cm (B5 χαρτί). Επέλεξα αυτό το μέγεθος γιατί το κείμενο του βιβλίου είναι σχετικά λίγο και ενδεχομένως να φαινόταν άσχημος ο πολύς άδειος χώρος σε μια μεγαλύτερη σελίδα. Επίσης, εφόσον οι εικονογραφήσεις έπρεπε να ζωγραφιστούν σε μεγαλύτερο μέγεθος από αυτό της εκτύπωσης και δεν είχα εύκολη πρόσβαση σε χαρτί ακουαρέλας με διαστάσεις μεγαλύτερες του A3, οι μικρές σελίδες διευκόλυναν αρκετά στη δημιουργία των εικόνων.

Όπως είχε αναφερθεί παραπάνω, μια σημαντική πηγή έμπνευσης για αυτό το βιβλίο ήταν η τέχνη των μεσαιωνικών χειρόγραφων, με αποτέλεσμα πολλά σχεδιαστικά στοιχεία να βασιστούν πάνω τους. Ένα χειρόγραφο από το οποίο εμπνεύστηκα ιδιαίτερα ήταν το προσευχητάρι της βασίλισσας της Γαλλίας Jeanne D'Enveux (ca. 1324-1328). Αρχικά, η στήλη του κειμένου και τα περιθώρια της σελίδας στο δικό μου βιβλίο είναι σχετικά όμοια με αυτά που εμφανίζονται στο προσευχητάρι. Επίσης, το χαρτί (Munken Pure) στο οποίο επέλεξα να εκτυπωθεί έχει μια ελαφρώς κίτρινη απόχρωση, που θυμίζει τις κιτρινισμένες – από τον χρόνο – σελίδες ενός παλιού συγγράμματος. Η πιο φανερή ομοιότητα βέβαια, είναι η προσθήκη «μικρογραφιών» ή δευτερευουσών εικονογραφήσεων ανάμεσα στο κείμενο.

β) Οι γραμματοσειρές

Οι γραμματοσειρές που χρησιμοποιήθηκαν σε αυτό το έντυπο είναι: GFS Orpheus Sans (κείμενο, σελιδαρίθμηση) και GFS Theokritos (τίτλος βιβλίου, επεξεργασμένη) που δημιουργήθηκαν από το Greek Font Society.

68. Δείγματα των γραμματοσειρών

Κατά την αναζήτησή μου για κατάλληλες γραμματοσειρές, παρουσιάστηκε ένα ιδιαίτερο πρόβλημα. Το περιεχόμενο και η γενικότερη αισθητική του βιβλίου, φυσικά αντλεί έμπνευση από τις βορειοδυτικές χώρες της Ευρώπης κατά τον 14ο αιώνα. Σε αυτά τα γεωγραφικά μήκη και πλάτη, οι πιο διαδεδομένοι γραφικοί χαρακτήρες για τη λατινική αλφάβητο ήταν οι γοθτικοί. Όμως, αν κοιτάξουμε τα χειρόγραφα στην ελληνική γλώσσα της ίδιας περιόδου θα διαπιστώσουμε ότι κυριαρχεί ένας άλλος τρόπος σχεδιασμού των γραμμμάτων, ο οποίος δεν πλησιάζει σχεδιαστικά τους γοθτικούς χαρακτήρες. Η δυσκολία λοιπόν σε αυτό το βιβλίο ήταν η συμφιλίωση αυτών των δύο διαφορετικών αισθητικών.

Ενώ αρχικά υπήρχε μια προσπάθεια σχεδίασης του τίτλου σε γοθτικό στυλ, το αποτέλεσμα της ήταν πολύ φλύαρο και αφύσικο για την ελληνική αλφάβητο. Η γραμματοσειρά που επιλέχθηκε τελικά για τον τίτλο, αν και δεν είναι άμεσα συνδεδεμένη με την περίοδο του Μεσαίωνα, οι διακοσμήσεις της και η ιδιαίτερη προσέγγισή της στις μορφές των γραμμμάτων, δείχνουν πως η σχεδίασή της βασίστηκε πάνω σε ιστορικά στοιχεία. Καθώς όμως υπήρχαν πολλές μικρές λεπτομέρειες στις πατούρες, έκανα την απόφαση να αφαιρέσω ορισμένες, ώστε να

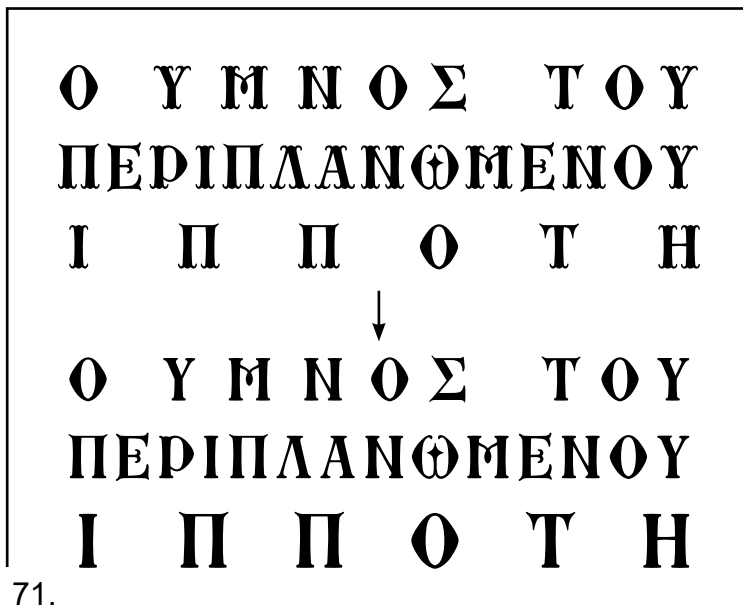
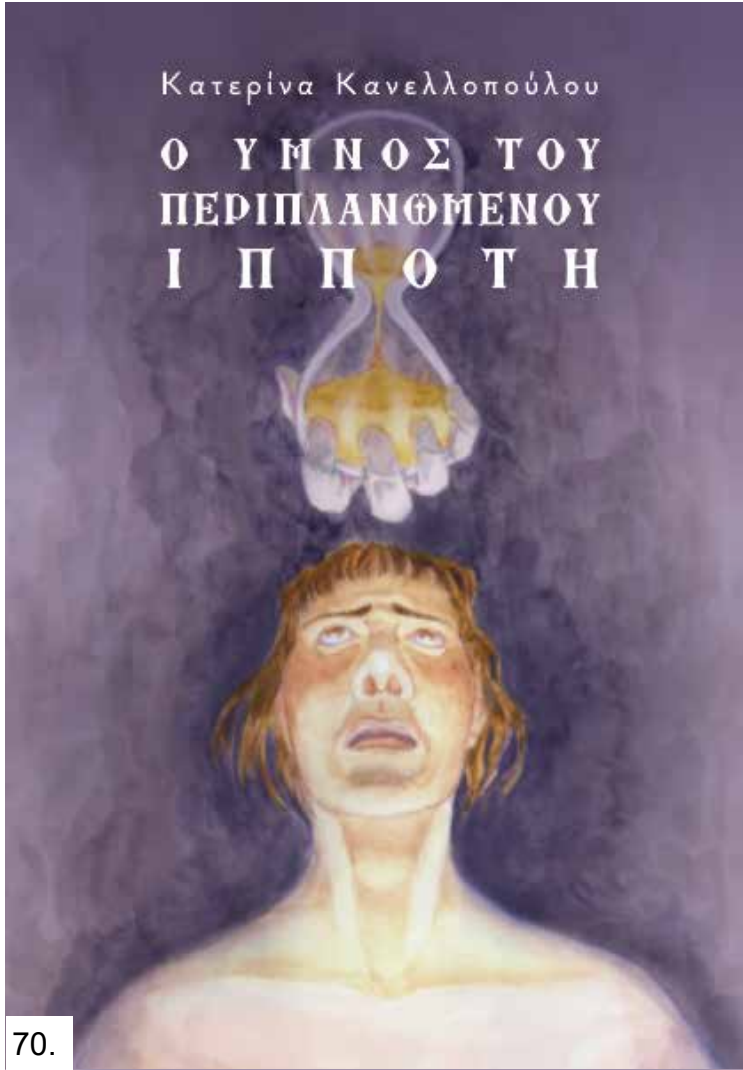
βελτιωθεί η αναγνωσιμότητα και να εξισορροπηθεί το οπτικό βάρος του εξωφύλλου.

Για ένα οποιοδήποτε κείμενο μεγαλύτερο από λίγες προτάσεις, είναι πολύ σημαντικό η γραμματοσειρά του να είναι ευανάγνωστη. Αυτό συνήθως περιλαμβάνει τα γράμματα της να ξεχωρίζονται εύκολα το ένα από το άλλο, οι φόρμες της να είναι σχετικά απλές και να υπάρχει ένα ξεκάθαρη γραμμή βάσης, την οποία μπορούν να ακολουθήσουν τα μάτια του αναγνώστη καθώς διαβάσει σειρά – σειρά. Υπάρχουν στην αγορά πολλές γραμματοσειρές που πληρούν αυτές τις προϋποθέσεις, αλλά έπρεπε να βρεθεί εκείνη που ταιριάζει στο ύφος του βιβλίου καλύτερα. Τα γράμματα της GFS Orpheus Sans, ενώ είναι τυποποιημένα, η καθετότητά τους και οι φυσικές στρογγυλές φόρμες τους, προσδίδουν την αίσθηση ενός χειρόγραφου χαρακτήρα, κάτι που συνάδει όμορφα με την ευρύτερη αισθητική του βιβλίου.

69. Αρχική πρόταση για το εξώφυλλο του βιβλίου

71. Επίδειξη της επεξεργασίας της γραμματοσειράς του τίτλου

Βιβλιογραφία

- Ashelford, J. (1983). *A Visual History of Costume*. London : Batsford ; New York : Drama Book Publishers.
- Burne-Jones, S.E. (1892). *The Legend of the Briar Rose - The Prince Enters the Briar Wood*.
- David, J.-L. (1799). *The Intervention of the Sabine Women*. Available at: <https://collections.louvre.fr/en/ark:/53355/cl010065426> [Accessed 12 Jul. 2024].
- De Maeyer, S. (2010). Available at: <https://www.photo.net/gallery/image/3520402-untitled/> [Accessed 7 Jan. 2024].
- Doran, C. (2024). CHIVALRY: From Illuminated Manuscripts to Comics. [online] Colleen Doran's Funny Business. Available at: <https://substack.com/home/post/p-141418823> [Accessed 15 Jul. 2024].
- Educational charts. [Arms and armor]. (n.d.). New York: The Metropolitan Museum of the Arts.
- Fuseli, H. (1781). *The Nightmare*. Available at: <https://www.wga.hu/frames-e.html?html/f/fuseli/05nightm.html> [Accessed 2 May 2024].
- Gaiman, N. and Doran, C. (2022). *Chivalry*. London: Headline Publishing Group.
- Hefner-Alteneck, von (2013). *Medieval Arms and Armor*. Courier Corporation.
- Ito, A. (2013). Available at: <https://pegasebuzz.com/leblog/2013/04/liz-bell-by-akinori-ito/> [Accessed 25 Sep. 2023].
- Literary Hub. (2022). Alan Lee on Illustrating J.R.R. Tolkien's *The Lord of the Rings*. [online] Available at: <https://lithub.com/alan-lee-on-illustrating-j-r-r-tolkiens-the-lord-of-the-rings/>.
- Mallory, S.T. (1921). *Le morte Darthur ; the history of King Arthur and of his noble knights of the round table*. Boston: Medici Society.
- Peacock, J. (1991). *The chronicle of western costume*. London: Thames And Hudson.

The Metropolitan Museum of Art. (n.d.). Jean Pucelle | The Hours of Jeanne d'Evreux, Queen of France | French. [online] Available at: <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/470309?searchField=All&> [Accessed 15 Jul. 2024].

Toppi, S. (2000). Sharaz-De. Mosquito.

www.castles.nl. (n.d.). Castles.nl - Gravensteen Castle. [online] Available at: <https://www.castles.nl/gravensteen-castle>.

Κατερίνα Κανελλοπούλου

Ο ΥΜΝΟΣ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΠΛΑΝΘΗΜΕΝΟΥ
Ι Π Π Ο Τ Η

Ο ΥΜΝΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΠΛΑΝΘΗΜΕΝΟΥ Ι Π Π Ο Τ Η

Κατερίνα Κανελλοπούλου

Κατερίνα Κανελλοπούλου

Ο ΥΜΝΟΣ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΠΛΑΝΘΗΜΕΝΟΥ
Ι Π Π Ο Τ Η

Πτυχιακή Εργασία

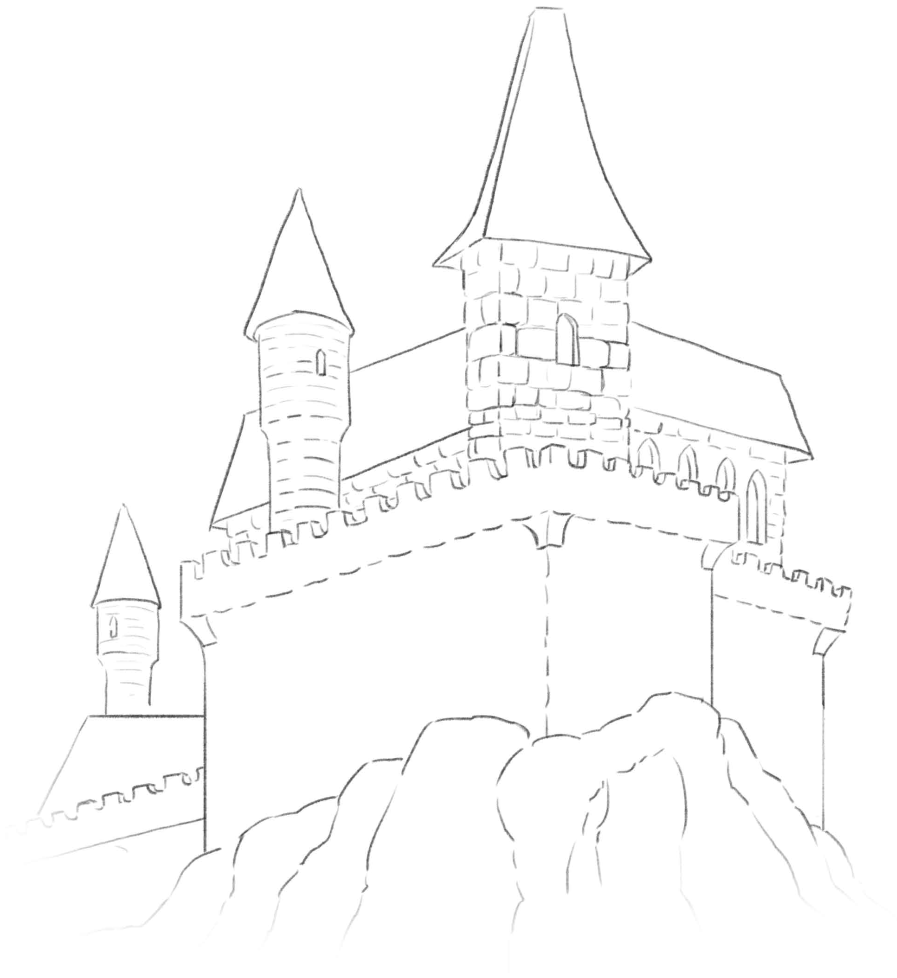
Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Άννα Μπενάκη

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής 2024

Σε όλους τους ιππότες στο δικό τους ταξίδι.

Ελάτε!

Πέρα από τα μέρη τα γνωστά, σε καιρούς παλιούς, ελάτε μαζί μου.
Όταν στην πόλη βασίλευε το σπαθί και το αίμα έρρεε ανάμεσα
στα σοκάκια.

Δείτε την αδίστακτη φωτιά πως καταβροχθίζει τα ξύλινα σπίτια.

Ακούστε τις κραυγές, τα κλάματα και τις προσευχές.

Μυρίστε τον καπνό που κλέβει την ανάσα.

Η σημαία της πόλης έπεσε με τη δύση του ηλίου και οι πολίτες έγιναν πια αιχμάλωτοι της βίας που τους κατέκτησε. Το σκοτάδι ξεχύνεται στην υπόλοιπη πόλη. Μέσα στο μαύρο του πέπλο κρατάει έναν φυγά, τον φυλάει από τους εχθρούς του που τον έχουν περικυκλώσει. Ο φυγάς αυτός όμως, δεν είναι κάποιος που αποφεύγει μια δίκαιη τιμωρία. Είναι ένας ιππότης, ο προστάτης της πόλης του.

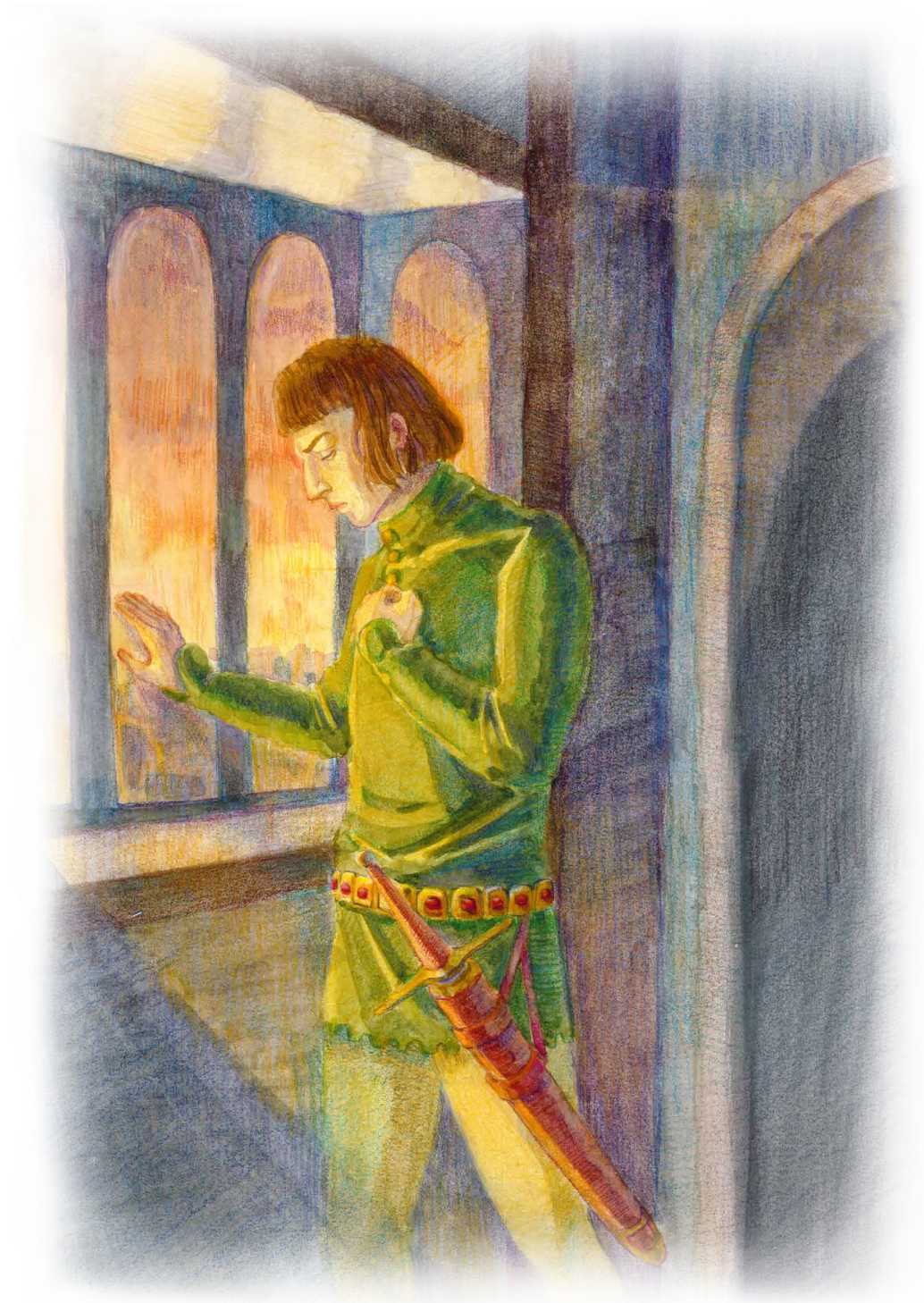

Η καταστροφή είχε κοπάσει και η φωτιά έγινε μικρές σπίθες και καπνός. Από το παράθυρο του πανδοχείου κοιτάζει με τα δυο του μάτια τις πληγές στο πρόσωπο της αγαπημένης του πατρίδας, ενώ τα αγκάθια των ενοχών τυλίγονται σφιχτά γύρω από την καρδιά του. Μόνο αυτός έχει μείνει πια, μόνο αυτός αναπνέει, μόνο αυτός μπορεί να κρατήσει το σπαθί του και μόνο αυτός μπορεί να σώσει αυτήν την πόλη.

Μέσα από τον πόνο του όμως, αναδύεται μια στιγμή διαύγειας και η ψυχή του Ιππότη αρχίζει ξανά να λάμπει με αποφασιστικότητα. Ξετυλίγοντας έναν παλιό χάρτη, ο Ιππότης βρίσκει την απάντηση που έψαχνε στο πρόβλημά του.

«Το βασίλειο πέρα από το ρέμα ήταν πάντοτε φίλος και σύμμαχος μας. Αν καταφέρω να μιλήσω στη Βασίλισσα και την ικετεύσω, σίγουρα θα μας δανείσει τη δύναμή της για να πάρουμε πίσω την πόλη.» Αυτά σκέφτηκε ο Ιππότης και ετοιμάστηκε για την αναχώρησή του.

Με το πρόσωπο και το σπαθί του κρυμμένο στο κόκκινο παλτό του, ο Ιππότης κατέβηκε από το δωμάτιό του και αναμείχθηκε με τον κόσμο που είχε μαζευτεί στο πανδοχείο. Με διακριτικές κινήσεις γλιστρούσε ανάμεσα στα σώματα των ανθρώπων, όπως τα ψάρια κολυμπούν στα άγρια νερά των ποταμών.

Μερικές φορές μάλιστα, έπρεπε να περάσει δίπλα από τους στρατιώτες που τον κυνηγούσαν. Εκείνες τις στιγμές, ο Ιππότης έλεγε ψιθυριστά μια μικρή προσευχή, που έδινε το θάρρος στα πόδια του να βηματίσουν μπροστά και τα μάτια του να μην τον προδώσουν. Καθώς βγήκε έξω στο σκοτάδι όμως, κάποια μάτια των παρακολουθούσαν με υποψία.

Ο αέρας ήταν ακόμα βαρύς και η δυσωδία του καπνού έφερνε στον Ιππότη εικόνες γεμάτες πρόσωπα που υποφέρουν, αλλά ο θόρυβος είχε κοπάσει. Η σιωπή μόνο τον ανάγκαζε να αποδεχτεί την ήττα του.

Ο Ιππότης πλησίασε το άλογό του, ένα πλάσμα γεμάτο χάρη και άρχισε να δένει τη σέλα πάνω του.

«Καλό μου άτι και πιστό, αναρωτιέμαι αν μοιράζεσαι αυτόν τον πόνο που μαυρίζει την καρδιά μου ή μήπως η άγνή φύση σου σε προστατεύει από τη θλίψη;» είπε ο Ιππότης, δίχως να περιμένει απάντηση.

Έχοντας τελειώσει την προετοιμασία του αλόγου του για το ταξίδι, στάθηκε για μια στιγμή και κοίταξε προς τον ουρανό πάνω από τα τείχη της πόλης, σαν να προσπαθούσε με κάποιο τρόπο να δει τον δρόμο που τον περίμενε. Οι σκέψεις του αυτές, σκορπίστηκαν απότομα όταν δύο άντρες τον πλησίασαν από πίσω.

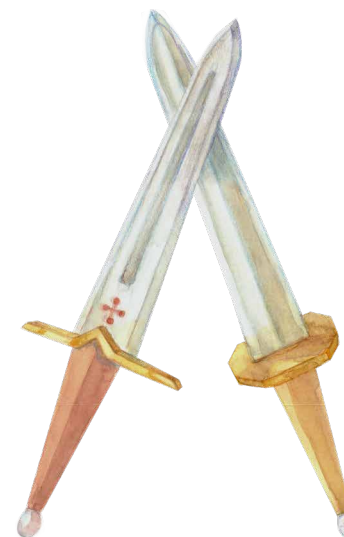
«Ξένε! Προς τα που θέλεις να πας;» φώναξε ο ένας.

«Γύρνα προς τα εμάς, δείξε μας ποιος είσαι.» είπε ο άλλος.

Το αίμα του Ιππότη πάγωσε, η ανάσα του είχε παγιδευτεί στα ρουθούνια του, ήξερε με όλο του το σώμα ότι κινδυνεύει. Εκεί χωρίς πολλή σκέψη τύλιξε τα δάχτυλά του γύρω από τη λαβή του κρυμμένου σπαθιού του και το τράβηξε από το θηκάρι του.

Η κοφτερή λεπίδα βρήκε το λαρύγγι του πλησιέστερου στρατιώτη, η κόψη λαμπιρίζει σαν μια αστραπή κάτω από το φεγγαρόφωτο. Μόλις το σώμα του πρώτου είχε πέσει, ο άλλος είχε ήδη τραβήξει το δικό του όπλο έξω. Το σπαθί του συνάντησε εκείνο του Ιππότη λίγο πριν χτυπήσει το πρόσωπό του, με τόση δύναμη που σχεδόν έβγαιναν σπίθες από το μέταλλο. Οι δυο τους αντάλλαξαν πολλά τέτοια χτυπήματα. Καθένα από αυτά έκανε να κυλήσει κρύος ιδρώτας στην πλάτη και το μέτωπο του Ιππότη. Έτσι ήρθε η στιγμή που καθόριζε τη γραμμή μεταξύ ζωής και θανάτου. Ο στρατιώτης πρόβαλε το σπαθί του μπροστά για να τρυπήσει την κοιλιά του Ιππότη, αλλά εκείνος, χωρίς να αποφύγει εντελώς το χτύπημα, έφερε τη δική του λεπίδα στο λαιμό του εχθρού του.

Άλλη μια αστραπή στο σκοτάδι έφεξε και οι δύο στρατιώτες ήταν νεκροί στα πόδια του Ιππότη. Με έναν βαθύ αναστεναγμό, κάρφωσε το σπαθί του στο χώμα, που είχε βαφτεί από το αίμα και έπιασε σφιχτά τα πληγωμένα πλευρά του. Η νίκη του δεν ήρθε χωρίς απώλειες σε κείνον, αλλά το όραμα του σχεδίου του σαν να γλύκαινε κάπως τον τσουχτερό πόνο του.

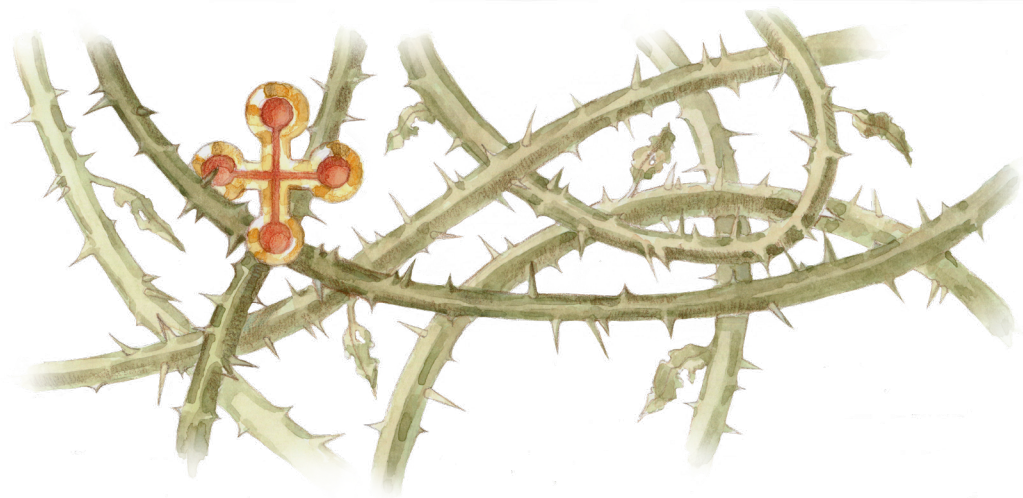

Μόλις οι δυνάμεις του Ιππότη επέστρεψαν, καθώς σήκωσε το κεφάλι του, είδε μια σκοτεινή φιγούρα να στέκεται πάνω από τα πτώματα των ηττημένων. Η φιγούρα φορούσε έναν μακρύ σκούρο χιτώνα πάνω από τα ρούχα της και στο κεφάλι της ένα κράνος με μια σιδερένια μάσκα. Πέρα από το ψεύτικο πρόσωπο, έμοιαζε με κάποιον στρατιώτη, πράγμα που έκανε τον Ιππότη να κάνει δυο γοργά βήματα προς τα πίσω.

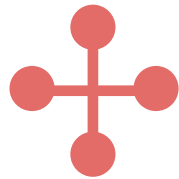
Υπήρχε όμως και κάτι άλλο σε αυτόν τον μυστηριώδη ξένο που τον έκανε να ανατριχιάσει, λες και ο αέρας μεταξύ του να είχε παγώσει. Ο ξένος βαδίζοντας σιγά σιγά μπροστά, έκανε μια κίνηση σαν να προσφέρει το χέρι του στον Ιππότη. Εκείνος, ακόμα σοβαρά ζαλισμένος από την πληγή του, ένωσε για μια στιγμή την ανάγκη να δώσει το δικό του χέρι στον ξένο. Όμως όσο γρήγορα ήρθε αυτή η επιθυμία, τόσο γρήγορα εξαφανίστηκε και στη θέση της μπήκε ο απόλυτος τρόμος.

Κάτι ψιθύριζε στον Ιππότη να μην ακολουθήσει αυτόν τον άνθρωπο, ότι τα πάντα θα τελείωναν αν του έπιανε το χέρι. Έτσι, αψηφώντας το κουρασμένο και πληγωμένο σώμα του, έτρεξε προς το άλογό του, άρπαξε τα ηνία και κάλπασε προς τα τείχη της Πόλης.

Το μόνο που είχε απομείνει από τον Ιππότη ήταν το σπαθί του, το οποίο ήταν ακόμα καρφωμένο στη γη ανάμεσα στα μακάβρια τρόπαια της νίκης του. Ο Ξένος, χωρίς να πει μια λέξη, τράβηξε με το ένα χέρι του το αιματοβαμμένο σπαθί του Ιππότη από το χώμα και με το άλλο έβγαλε μια κλεψύδρα που κρεμόταν από τη μέση του. Με μια κίνησή του, οι κόκκοι της λευκής κρυστάλλινης άμμου άρχισαν την αργή και βασανιστική τους πορεία προς τα κάτω.

Κοιτάζετε τον Ιππότη.
Πως τρέχει μες την αγκαλιά της νύχτας.
Πως τον καταπίνουν τα φύλλα του δάσους.
Εκεί, μόνο τη σιλουέτα του μπορεί το φεγγαρόφωτο να πιάσει.
Όταν ξεχύνεται ανάμεσα στη φυλλωσιά,
Άραγε ξέρει ο τίμιος Ιππότης,
ότι από τη σκιά του δεν μπορεί να ξεφύγει;

Με το πρώτο κελαιδισμό του πρωινού, τα μάτια του Ιππότη ανοίγουν ξαφνικά. Βρισκόταν κάτω από τα κλαδιά πολλών γυμνών δέντρων, τα οποία εδώ και εκεί ξεπρόβαλαν μέσα από την πάχνη της αυγής. Είχε φτάσει εδώ αργά τη νύχτα, μόλις είχε σιγουρευτεί ότι ο μυστηριώδης Ξένος δεν τον ακολουθούσε και σταμάτησε για να ξεκουραστεί εκείνος και το άτι του. Το σώμα του θυμόταν την αγωνία της προηγούμενης νύχτας και ήταν ακόμα κοκαλωμένο και δύσκαμπτο. Έτσι ο Ιππότης, με αργές και προσεκτικές κινήσεις, πήγε να περπατήσει στο δάσος για να προετοιμαστεί για τον μακρύ δρόμο που τον περίμενε.

Καθώς έκανε τα πόδια του να πάρουν τα πρώτα τους βήματα, η πληγή που του είχε χαρίσει ο στρατιώτης χθες άρχισε να κάνει και πάλι την παρουσία της αισθητή. Με τον έντονο πόνο να χτυπάει τα πλευρά του, ο Ιππότης στηρίχθηκε από έναν κορμό δέντρου, περιμένοντας να περάσει. Σφίγγοντας τα δόντια του, ένωσε την απελπισία να τον κατακλύζει.

«Θεέ μου, πόσο μάταια είναι αυτή η αποστολή μου; Σε λίγο ούτε το σώμα μου δεν θα μπορώ να κινησω. Πως θα καταφέρω να σώσω κανέναν;» Ψιθύρισε στον εαυτό του.

Αφού στάθηκε εκεί για κάμποση ώρα, ο λυγμός που είχε παγιδευτεί στο λαιμό του λύθηκε και πέρασε. Ο Ιππότης σήκωσε το σώμα του όσο μπορούσε και συνέχισε.

Ακόμα δεν είχε προλάβει να απομακρυνθεί πολύ, όταν μια δυσωδία εισχώρησε στη μύτη του. Ήταν αίμα, αλλά όχι το δικό του. Χωρίς να σκεφτεί τι τον περιμένει ακολούθησε τη νέα μυρωδιά, φτάνοντας σε ένα ξέφωτο. Τα μάτια του Ιππότη έπεσαν πάνω σε ένα λεπτό σχήμα που ξεπρόβαλε από το χώμα. Η περιέργειά του τον έκανε να ξεχάσει για λίγο τον πόνο που ένωθε και με άγαρμπα βήματα, πλησίασε πιο κοντά για να το εξετάσει.

Ήταν ένα σπασμένο βέλος, καρφωμένο ανάμεσα στα δέντρα. Πριν προλάβουν στο μυαλό του Ιππότη να γεννηθούν απορίες ως προς το πως βρέθηκε εκεί, η απάντηση ήταν μόλις λίγες πιθαμές μακριά. Αίμα ξερό, βέλη, ξίφη και νεκροί άντρες που φορούσαν πανοπλία.

Εδώ ήταν που οι αδελφοί - ιππότες της πόλης σκοτώθηκαν. Κοιτάζοντας τα πρόσωπά τους, παραμορφωμένα από τον φόβο στις τελευταίες τους στιγμές, ο λυγμός που είχε καταφέρει να καταπιεί πιο πριν ξέσπασε στο πρόσωπό του. Με μια κραυγή, έπεσε στα γόνατά του, θρηνώντας τους χαμένους του συμμάχους.

Η φωνή του Ιππότη αντήχησε τόσο βροντερά ανάμεσα στα σι-
ωπηλά δέντρα του δάσους, σαν να ήταν ο μόνος ήχος στον κόσμο.
Δάκρυα είχαν μόλις αρχίσει να τρέχουν από τα μάτια του, όταν
κάτι άλλο του απέσπασε την προσοχή.

Στην άκρη του ματιού του υπήρχε τώρα ένα μεγάλο σκοτεινό
σχήμα. Ο Ιππότης, γυρνώντας απότομα το κεφάλι του για να κοι-
τάξει καλύτερα, αντίκρισε τον ξένο που είχε συναντήσει στην πόλη.
Βρισκόταν σε μια απόσταση από εκείνον, πάνω σε ένα άλογο με
ένα ασυνήθιστο λευκό τρίχωμα. Τα μάτια του συνάντησαν τις δυο
μαύρες εσοχές στο αμείλικτο, σιδερένιο πρόσωπο του ξένου και την
επόμενη στιγμή, σαν να το είχαν συμφωνήσει και οι δύο, άρχισαν
να τρέχουν.

Ο Ιππότης έντρομος, προσπαθώντας να αγνοήσει τον πόνο στα
πλευρά του, προχώρησε πιο βαθιά στο δάσος, μακριά από τον κα-
βαλάρη που τον κυνηγούσε. Πήγαινε εκεί που τα δέντρα ήταν πιο
πυκνά ώστε με ελιγμούς να χαθεί από την όραση του ξένου. Όπου
και να πήγαινε όμως το κυνήγι δεν σταματούσε, σαν να μπορούσε
ο διώκτης του και το άλογο να περάσουν μέσα από τους κορμούς
των δέντρων.

Η ζεστή του ανάσα κόλλαγε στον κρύο ιδρώτα που έρεε πάνω
στο πρόσωπό του. Με κάθε βήμα που έκανε, ο Ιππότης αναρωτιό-
ταν αν θα ήταν το τελευταίο του. Απεγνωσμένος, προσπάθησε να
αλλάξει απότομα την πορεία του, αλλά το πόδι του πιάστηκε σε
μια ρίζα, ρίχνοντας το βαρύ του σώμα στο χώμα. Ο ξένος με δυο
γοργούς καλπασμούς έφτασε επιτέλους τον πεσμένο Ιππότη και με
ένα απαίσιο χλιμίντρισμα του αλόγου του, η καταδίωξη έληξε.

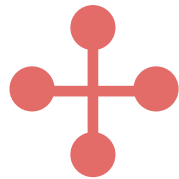

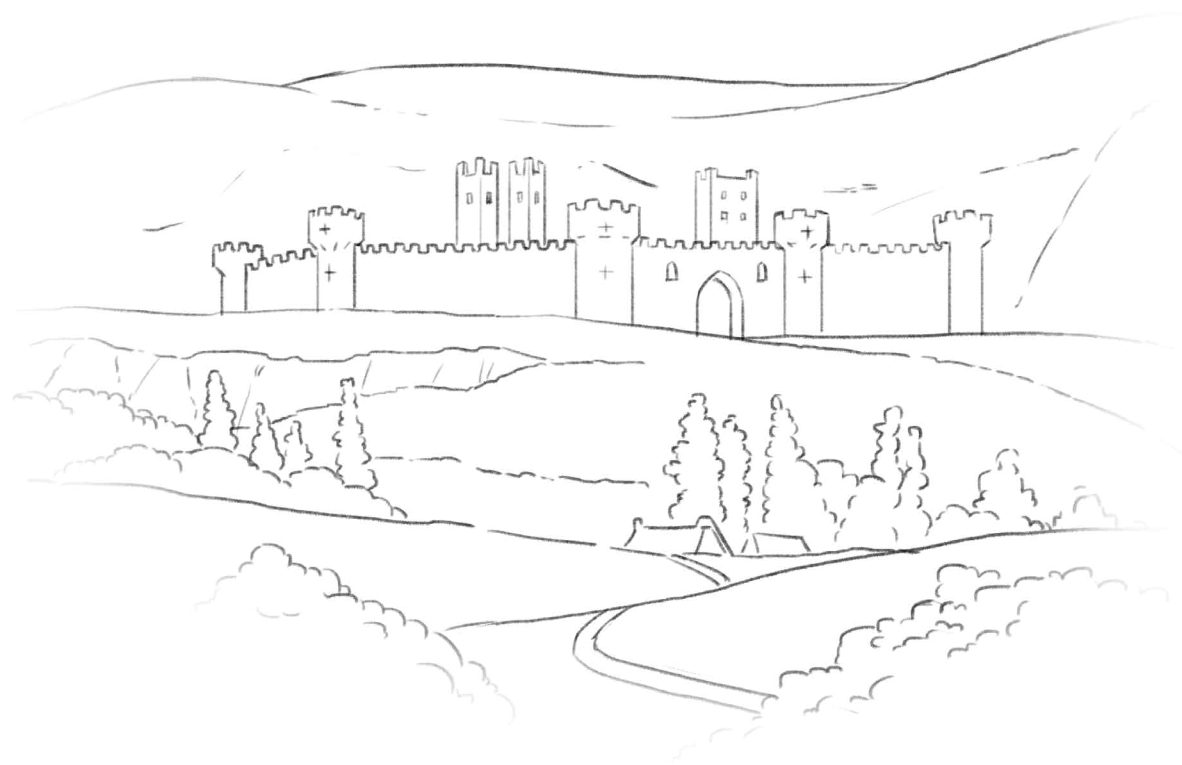
Ο Ιππότης έκλεισε τα μάτια του, έτοιμος να δεχτεί την επίπονη μοίρα του. Ανοίγοντάς τα διστακτικά όμως, είδε πως ο ξένος περίμενε υπομονετικά πάνω στο ήρεμο, πλέον, άλογό του.

Έκπληκτος, ο Ιππότης κατέβασε τα χέρια που είχε σηκώσει αυσυνείδητα για να προστατευτεί και στάθηκε να περιεργάζεται την παράξενη κατάστασή του. Μόλις η στάση του χαλάρωσε, ο ξένος έκανε μια κίνηση ώστε να βγάλει κάτι που είχε στη ζώνη του. Καθώς γύρισε τον κορμό του για να το παρουσιάσει, η αντανάκλαση του φωτός τύφλωσε στιγμιαία τον Ιππότη. Μόλις η όρασή του επέστρεψε συνειδητοποίησε ότι αντίκριζε το ίδιο του το σπαθί το οποίο είχε αφήσει στην πόλη μετά την αιματηρή του μάχη.

Πολλές σκέψεις στριφογύριζαν μανιωδώς στο κεφάλι του Ιππότη, αλλά καμία από αυτές δεν είχε το θάρρος να εκφράσει με λέξεις. Ενστικτωδώς λοιπόν, στάθηκε επιτέλους όρθιος μπροστά στον ξένο και άπλωσε τα χέρια του προς τη λεπίδα. Ο αμίλητος καβαλάρης τοποθέτησε απαλά το όπλο του Ιππότη στα χέρια του και σε μια στιγμή κάλπασε μακριά, σμίγοντας με την ομίχλη.

Δείτε όλοι σας!

Η στιγμή που περίμενε ο Ιππότης έχει φτάσει!

Η ελπίδα ακόμα φαίνεται να τον οδηγεί καθώς διαβαίνει το βασιλικό κατώφλι.

Ο χρόνος όμως είναι λίγος και η ώρα κοντοζυγώνει.

Τι θα κάνει ο Ιππότης άραγε,

όταν τον συναντήσει η δυσσωδία του θανάτου πίσω από τα τείχη;

Αφότου ο Ιππότης συνήλθε μετά την τελευταία του συνάντηση με τον ξένο, γύρισε πίσω στο μέρος που είχε αφήσει τα πράγματά του και το άλογό του. Καθ' όλη τη διάρκεια που ετοιμαζόταν, το μυαλό του ήταν απασχολημένο, προσπαθώντας να καταλάβει τις προθέσεις αυτού του μυστηριώδη ανθρώπου. Όσες εξηγήσεις και να εξερευνούσε όμως, καμία δεν ήταν αρκετή για εκείνον.

«Με ακολουθεί κάποιος, του οποίου το πρόσωπο και η φωνή του είναι άγνωστα σε μένα. Δεν μου έχει κάνει κανένα κακό, αλλά όποτε είμαι μπροστά του με καταλαμβάνει ένας βαθύτατο δέος. Μόνο που το σκέφτομαι, το αίμα μου παγώνει και θέλω απλά να τρέξω να κρυφτώ. Θεέ μου, μα τι θέλει αυτός ο ξένος από μένα?»

Αγανακτισμένος ο Ιππότης έσφιξε τα χέρια του και έπειτα ανέβηκε στο άλογό του. Ήξερε πως τώρα δεν ήταν η ώρα για σκέψη αλλά για πράξη.

Ο ήλιος είχε μόλις περάσει τη μέση της καθημερινής του πορείας όταν τα μεγαλοπρεπή τείχη του βασιλείου πέρα από το ρέμα ξεπρόβαλαν από τον ορίζοντα. Βλέποντάς αυτή τη θέα, η ψυχή του Ιππότη άρχισε να σπινθιρίζει ξανά. Εκεί ήταν που η αποστολή του θα τελείωνε επιτέλους.

Καλπάζοντας πιο γοργά τώρα, έφτασε στις πύλες των τειχών και πρόβαλε το σπαθί του μπροστά στους φρουρούς του βασιλείου.

«Φίλοι, ακούστε με!» Φώναξε ο Ιππότης. «Είμαι ένας Ιππότης της Πόλης και έχω έρθει να ζητήσω συμμαχία από την Βασίλισσά σας!»

Έτσι οι φρουροί, αναγνωρίζοντας το σύμβολο πάνω στο ξίφος, άνοιξαν τον δρόμο για εκείνον.

Κατευθυνόμενος προς το κάστρο της Βασίλισσας, ο Ιππότης περνούσε ανάμεσα από πολλά, περιέργως κλειστά, σπίτια. Στους δρόμους δεν υπήρχε σχεδόν κανείς αλλά ακόμα και εκείνοι που κυκλοφορούσαν έξω ήταν σκυθρωποί με το σώμα τους καλά καλυμμένο από ρούχα. Μια σιγή είχε κατακλύσει αυτό το βασίλειο, καθώς όλοι οι ήχοι και φωνές που περιμένει κανείς από ένα τέτοιο μέρος, έλλειπαν. Όλα αυτά δημιούργησαν ανησυχίες στην καρδιά του Ιππότη, όμως συνέχισε την πορεία του όπως είχε αποφασίσει.

Φτάνοντας στο κάστρο, μετά από αρκετή συζήτηση με τους αυλικούς, του επέτρεψαν να δει τη Βασίλισσα. Ακόμα και η αίθουσα του θρόνου που θα έπρεπε να ήταν γεμάτη φύλακες, αυλικούς και υπηρέτες ήταν σχεδόν άδεια. Ο Ιππότης πλησίασε τα σκαλιά που οδηγούσαν στον θρόνο και γονάτισε μπροστά στη Βασίλισσα.

«Αξιότιμε Ιππότη, φίλε του βασιλείου μας, πες μου, για ποιο λόγο έχεις έρθει ενώπιόν μου;» Είπε εκείνη με μια αχνή και τραχειά φωνή, που σχεδόν δεν ακουγόταν.

«Μεγαλειοτάτη, έχω ταξιδέψει όλη αυτήν την απόσταση για να σας παρακαλέσω να βοηθήσετε την πολυαγαπημένη μου πατρίδα. Οι Εχθροί μας έχουν καταλάβει την Πόλη, όλοι οι αδελφοί ιππότες μου έχουν σκοτωθεί και όλοι οι πολίτες που έχουν επιβιώσει ζουν μέσα στον φόβο! Σας εκλιπαρώ να τιμήσετε τη συμμαχία μας και να στείλετε στρατιώτες για να πάρουμε πίσω την Πόλη!»

Η Βασίλισσα έσκυψε το κεφάλι της. Παίρνοντας μια βαθιά ανάσα, σαν να μαζεύει τις δυνάμεις της, έστρεψε τα μάτια της και πάλι στον Ιππότη. «Λυπάμαι, αξιότιμε Ιππότη, εδώ και λίγους μήνες στη γη μου βασιλεύει πια ο Θάνατος. Ένας λοιμός θερίζει τους κατοίκους και κανέναν, μα κανέναν, δεν μπορεί να γλιτώσει. Φοβάμαι πως δεν μπορώ να σε βοηθήσω. Το ταξίδι σου ήταν για το τίποτα.»

Ολόκληρο το πρόσωπο του Ιππότη έτρεμε. Τα κοφτερά αγκάθια γύρω από την καρδιά του τυλίχτηκαν ακόμα πιο σφιχτά, ενώ η απελπισία που προσπαθούσε τόσο πολύ να κρατήσει μακριά του τρυπούσε μέσα στο μυαλό του. Χωρίς να ξεστομίσει τίποτα, στάθηκε στα πόδια του και κοίταξε τη Βασίλισσα στα μάτια. Η έκφρασή της, αν και πρόδιδε ένα αίσθημα θλίψης, έλεγε στον Ιππότη ότι η απόφασή της ήταν απόλυτη. Νιώθοντας τα δάκρυα που έτρεχαν στα μάγουλά του, ευχαρίστησε τη Βασίλισσα και βγήκε με ασταθείς βήματα από την αίθουσα.

Δεν θα ερχόταν καμία βοήθεια στην Πόλη. Δεν μπορούσε ο Ιππότης να τη σώσει. Είχε αποτύχει.

Η νύχτα είχε πέσει ξανά και ο Ιππότης δεν είχε πια πουθενά να πάει. Η Βασίλισσα, καταλαβαίνοντας τον πόνο του, τού είχε προσφέρει ένα δωμάτιο να μείνει στο κάστρο. Τώρα όμως για εκείνον, που δεν είχε ούτε κάποιο σκοπό ούτε έναν λόγο για να ζει, ήταν ασήμαντο αν το βράδυ θα κοιμόταν σε κρεβάτι ή στο χώμα. Έτσι, για άλλη μια φορά καβάλα στο άλογό του, περιπλανήθηκε στους δρόμους του βασιλείου.

Η πληγή στα πλευρά του ενώ δεν έβγαζε πια αίμα, είχε αρχίσει ξανά να τον πονάει. Δεν ήθελε να μείνει άλλο εδώ όμως, μέσα στην αρρώστια και τον θάνατο και γι' αυτό προχωρούσε ακόμα προς τις πύλες. Οι δρόμοι ήταν ακόμη εγκαταλελειμένοι, αλλά τώρα ο Ιππότης μπορούσε να δει μερικά σπίτια στα οποία έφεγγε λίγο φως. Περνώντας δίπλα από ένα τέτοιο σπίτι, ξαφνιάστηκε από τους φριχτούς ήχους που ακούγονταν από μέσα.

Άνθρωποι να βήχουν, απαίσια βογκητά και κλάματα έσπασαν τη σιωπή στα αυτιά του Ιππότη. Αυτά τα ακούσματα ήταν τόσο θλιβερά, που για μια στιγμή τον απέσπασαν από τη δική του απελπισία και η καρδιά του γέμισε με συμπόνια.

«Αυτή τη φριχτή νύχτα, θέλω να την περάσω ανάμεσα σε ανθρώπους που πονάνε ίσα με μένα.» Σκέφτηκε ο Ιππότης και στάματησε μπροστά στο σπίτι.

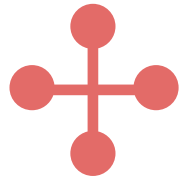

Πριν καν ανοίξει την πόρτα, η ανυπόφορη μυρωδιά της αρρώστιας τον περικύκλωσε. Θυμούμενος τα λόγια της Βασίλισσας, ο Ιππότης προετοιμάστηκε για αυτό που τον περίμενε μόλις μπει μέσα σε αυτόν τον οίκο των αρρώστων. Ακόμα και αυτό όμως δεν τον διαφύλαξε από το αίσθημα αηδίας που ανάβρασε μέσα στο σώμα του, όταν αντίκρισε αυτό που βρισκόταν πέρα από το κατώφλι.

Σε κάθε σημείο του σπιτιού υπήρχαν ανθρώπινα σώματα. Οι ζωντανοί ήταν αδιαχωριστοί από του νεκρούς. Όλοι τους ήταν καλυμμένοι από φλύκταινες και τα άκρα τους ήταν μαύρα σαν κάρβουνα. Ανάμεσα σε αυτούς που ανέπνεαν ακόμα δεν υπήρχε σχεδόν καμία κίνηση παρά το ψέλισμα μιας τελευταίας προσευχής. Καθώς τα μάτια του Ιππότη έκαναν το γύρω τους σε αυτό το ανατριχιαστικό σκηνικό, στη μέση του δωματίου εμφανίστηκε η οικεία φιγούρα του ξένου.

Ο ξένος πρόβαλε το χέρι του μπροστά. «Είσαι έτοιμος τώρα; Δεν έχεις πολύ χρόνο ακόμη.» Μια βαθιά και μετρημένη φωνή ακούστηκε πίσω από το σιδερένιο προσωπίο.

Στο άκουσμα αυτό, ο Ιππότης έκανε αμέσως μεταβολή και έτρεξε έξω προς το άλογό του. Ο γνώριμος τρόμος κυλούσε ξανά στις φλέβες του, καθώς όμως πέρασε τις πύλες του βασιλείου, μια ακόμα πιο τρομακτική σκέψη αναδύθηκε στο μυαλό του. Είχε καταλάβει επιτέλους ποιός ή τι τον κυνηγούσε.

Ακούστε, ακούστε τις καμπάνες που αντηχούν.
Η άμμος έχει κυλήσει όλη κάτω,
Κι' όμως η καρδιά του Ιππότη ακόμα ταλαντεύεται πάνω από το
χάσμα της απελπισίας.
Δείτε, δείτε με προσοχή.
Μπροστά στον ανελέητο χρόνο θα μάθει ο Ιππότης,
Την αξία του ταξιδιού του.

Ξαφνικά ο Ιππότης σταμάτησε το άλογό του. Σε λίγο θα χάραζε η αυγή και εκείνη τη στιγμή ένα αίσθημα ηρεμίας διαπέρασε την καρδιά του. Πατώντας τα πόδια του στο χώμα, έδωσε στο πιστό του άτι την εντολή να φύγει μακριά. Με ένα χλιμίντρισμα εκείνο κάλπασε προς την αντίθετη κατεύθυνση και ο Ιππότης ήταν πια ολομόναχος. Τότε, πήρε μια βαθιά ανάσα και φώναξε με όση δύναμη του είχε απομείνει.

«Ξένε, εμφανίσου! Έλα να με πάρεις!»

Ο αντίλαλος ήχησε μέσα στα αυτιά του. Στην αρχή η μόνη απάντηση που υπήρχε ήταν το θρόισμα των φύλλων στον άνεμο, αλλά η επίκλησή του είχε εισακουστεί και σύντομα ξεπρόβαλε η μορφή του μυστηριώδη ξένου. Η εμφάνισή του είχε αλλάξει τώρα, εφόσον δεν χρειαζόταν πια να μεταμφιεστεί σε θνητό. Ο ξένος, μόλις είχε σιγουρευτεί ότι ο Ιππότης είχε διαισθανθεί τη παρουσία του, πήρε στα σκελετωμένα χέρια του τη σιδερένια μάσκα και την έβγαλε από το πρόσωπό του. Ένα κρανίο κοίταζε με τις άδειες κόγχες του στα μάτια του Ιππότη.

«Ξέρω πολύ καλά τι είσαι.» Είπε ο Ιππότης κατηγορηματικά.

«Τότε αυτό σημαίνει ότι είσαι έτοιμος να φύγεις.» Απάντησε ο ξένος.

«Αυτό έπρεπε να με είχε σκοτώσει, έτσι; Γι' αυτό είχες έρθει τότε στην Πόλη. Για να με πάρεις μαζί σου.» Ο Ιππότης άγγιξε τη πληγή του. «Γιατί δεν το έκανες;»

«Έπρεπε να σε αφήσω να προσπαθήσεις. Να προσπαθήσεις το σχέδιό σου για να σώσεις την Πόλη.»

«Οπότε ήξερες ότι θα αποτύχω; Μα γιατί με άφησες; Για να γευτώ την απόλυτη απελπισία και ντροπή;»

«Όχι, αλλά τουλάχιστον τώρα που προσπάθησες, η ψυχή σου θα είναι ήρεμη.»

«Πως γίνεται να είναι ήρεμη? Δεν κατάφερα τίποτα, η ζωή μου δεν είχε κανένα νόημα, τίποτα από αυτά που έκανα δεν είχαν καμία σημασία!» Φώναξε απεγνωσμένα ο Ιππότης.

«Μην απελπίζεσαι Ιππότη, άκουσε αυτό που έχω να σου πω. Οι ζωντανοί, μόνο να ζήσουν χρειάζεται. Οτιδήποτε άλλο, το επιβάλλουν μόνοι τους στον εαυτό τους. Εσύ τη ζωή σου, την έζησες μέχρι την τελευταία στιγμή.»

Τα λόγια του ξένου φώλιασαν στην καρδιά του Ιππότη και τότε ένωσε τα αγκάθια των ενοχών του να απομακρύνονται. Το σώμα του φάνταζε ελαφρύτερο, σαν ένα βάρος που κουβαλούσε μαζί του να εξαφανίστηκε στο άκουσμα αυτών λέξεων. Μόλις συνειδητοποίησε την αλλαγή μέσα του, ένα αμυδρό χαμόγελο σχηματίστηκε στο πρόσωπό του και δάκρυα άρχισαν να τρέχουν από τα μάτια του.

Ρίχνοντας μια τελευταία ματιά στο ξημέρωμα, ο Ιππότης στάθηκε όρθιος και άπλωσε το χέρι του προς τον ξένο.

